

CONCETTA LA MAZZA

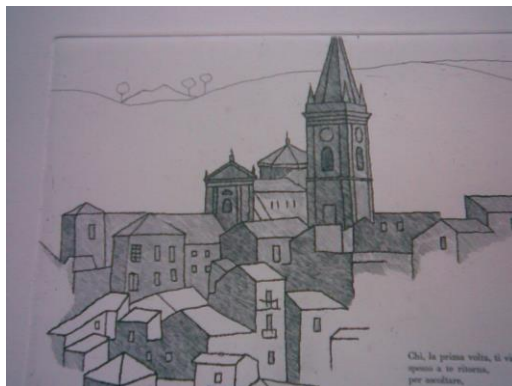
Pasha o cheri le cheresko.

Biografia

E Concetta La Mazza sas bijandi ande Novara di Sicilia ando 1936-to berš, o angluno ando Domenico La Mazza thaj ande Teresa Cresa. Ko 1950 bersh, palo jekh nakhlo periodo "asignment" vash e dejaki dej, vov reslja peske dades thaj dejasa ko Domodossola, kote so vov inke trajil khetane peska romesa Giuseppe. Les si trin shavora: Armando, Luciano thaj Daniela. Palal ande lesko gindo o baro kamipe te bistrel pesko Novareso éhand thaj kathe si o bijandipe kadale intimno, personalno, numaj pherdo anekdote thaj referencije pe enviromentija katar kodi era sas insinuirime: o them, o them, o them e Manushengo, e habiturengo.

E primordialno energia te xramosarel pes.

E tikni koncetta si phangli e čhavenca thaj musaj te trajil ande Castrangia ande jekh mačo dur katar o them thaj e amala ande Castrangia. Kadja vov phirel pesko personalno prekal o Crucis ande solitudo ande phare berša katar o maripe maškar o bokh, ignoranca e vramako, supersticije thaj bilačo tretmano. Pala o maripe e inevitabilno emigracija thaj o kezdipe, naturalno pharo, ando Nordo.

Sa akava vakerel pes prekal o dikhipe e čhajako savo revizirinel e faze kotar e manušesko barvalipe kotar o memorija thaj savo e surprizake freshnost thaj jekh tikno thread kotar ironija del amen o baht kotar o ginavipe - po agor - jekh emblematikano paramiča kotar amari familijaki komuniteta, kapacitetno. ame zurales thaj kodo perel sako jekh anda amende.

Ande kado skurto romano katar o Concetta La Mazza, o xramosaripe subvertiril sako regula thaj iril pes ande anglune bersha, slobodo katar varesavo formalno schematism, so si phanglo katar jekh arkana andruno vitaliteto, kerdjiol jekh paji ande intrego so si pherdo, si o torrencijalno brishind le duxosko.

E figure kotar e uncle, Antonia thaj Michele, si memorabilno, sa kade sar o image kotar e Novara sar generozno, enveloping thaj shukar sar o zuralo thaj o zuralo ashjol bisterdo.

Palal, o pharo nakhavipe karing o ternipe kana o ireparabilno kerel pes, numa o tikno koncepto na del pes tele pe tragicno destino, shukar si lako kurajo thaj bi-pačavdo nadež ando avutnipe, pala lake jakha ke von sas šajde te dikhen... maj dur. o bluo le cheresqo!

NINO BELVEDERE

“O kalvaripe kezdisardas pala mande. Sigo sas jekh torridno dyes, o bersh 1938 kezdisardas, sas man duj bershengi thaj muri dej avilas te lel man. Ande jekh telaski sako thodas jekh bluza thaj duj parura kalci, pala kodo ignorisardas sa so me mukhlem muro kher. Me sas kade tikno ke chi birisardem te acharav ke muro Via Crucis kezdiya kodo djes.”

Pasha o cheri le cheresko.

Kapitulo Primo - O kher paterno

Akana si jekh purani bi-bešutni ruina, sufocirime katar e šuše thaj čhivdine katar e tarme numaj, but vrama anglal, ande Novara, jekh foro so si čhivdo telal jekh majestikano forto pe e Messinaqe bregura, ande jekh aleja ando distrikto e Engiaqo sas sas jekh kher pasha e fontana. O vudar e intragosko dineas jekh interno eskala so resljas o angluno etazhi kote so sas jekh tikni soba savi sas jekh kashtni tastatura: sas e soba. Vi opre gelas po podo opre thaj kothe sas e kuhinja, te shaj busholas. Ande jekh kan, jekh barr pe savi sas thodini e jag thaj jekh tripod järin savi sas kerdini te thovel pes o paj e pastako. Angla, pej o zido, kalo kalo sar o paj, jekh kashteski lopata, duj krisa, jekh cino thaj jekh baro, o furno te kiravel o manro, pej rig jekh kirlo harcki, jekh mesalya, duj „furizzi” thaj. varesave Retinikane stolura.

Palal sas jekh kupe, jekh balkono so dikhel pe e aleja, kote sas numa jekh pato ande jekh kvadrato. Kodo vurdon sas o thagaripe kaj o vast - vurdoneško dad trajisardas ando 1934. Jekh latrina bara sas line ando tela o paji kusa jekh vurdon. Sar na sas kanalizacia, o paluno trubulas te služil te mitigirinel o stern so sas avri mukhlo. Definitivno, o kher sas slobodo te tradel paji thaj elektricno ljuma, jekh konvenienso so ande kodola vrama chi sas len chi bare. Pasha leste sas jekh kashtno vudar, so ando Baglio ingrel, kaj le háleske koshta sas perade pe le kashta.

Ande kado korto, avral e lyuma, muri dej kethane trajinas peska paposa, kon seamistki sas, duj phrala thaj jekh pheny, sa maj phuri lestar sas, thaj vi ande Novara trajinas. Miri dej sas blond, tikni, but slabo konstitucia, sas la but delikate karakteristike thaj kodo so maj but sas dikhlo katar lako muj, sar vi thud, sas duj bare lole jakha, pashe sajekh darade thaj dukhavne. Shajke o nasul meripe le dejako, kana voj sas bish - shtar bershengi, sas e kauza pala lako fizichno thaj moralno fragiliteto.

Nesave bersha palal o meripe e phuresko, miri dej, shukar si e intervencija kotar jekh kotar leskere daja, arakhlja pesko Princo Charming. Miro dad perel ande jekh elegantno familija Badiacchia, savi resljas jekh taverna e tobakostosa thaj xabe. Vo sas jekh familija bare buarnendar, a mo dad sas jekh manu, pala savorre, but ukar, učo, bruno, brziko thaj enterpriza. Voj trajisardas ande jekh frakcia dur forosko: pe punre, lashe lensa, ande jekh dopash chaso sas tut. Lesko dad transportulisardas o vurdon. E dej sas jekh dinamikani žuvli, detehara voj gelo k-i Novara e mulesa te kinel e žanrura save von dine ande bolta: tobakonistura, sol thaj xabe. Me mindik uravav elegantno kusa jekh baro kalo shal krujal o shero, vi kinedem e gazeta te inkras e klientura informovani. Kado sas o jekhto butikeripe ando kher thaj ande kodo kher, vi te sas ohto muja te han, nas khanchi skurto.

Palal e ratyi vov ostentativno zhutisardas le patronura akanak te ushtyaven - thaj lesko portofolio - te lungarel o vin kusa jekh kolorito dikhipe. Sar so e čhave na

sajekh na len e buti e dadenqi thaj e dadenqi, muro dad siklöl o zanat e kobleresqo. Pala jekh angažmano savo nakhlas nesave čhona muro dad thaj dej, jekhvar marde pes, gele te keren pengo kamipe ando kher ko fontana ko distrikto e ENGIA-sko. Exaktno inja shon maj palal areslem ande kadi luma thaj, pala jekh sakralno sudutno obiçajo, sas man o anav e paternalno dejako, Concetta. Pasha e tenderoski vrama sas man tunyariki thaj rumuski kozha, mindig rovdem. O dad, dikhindoj kaj amen na sine amen jekh óoro, sas zoralo te óhivel man sa o sveto dives ko leske vasta, e raçako sovelas ko letvia e dadesa thaj e mamijasa. Pala sako manush, me simas but nasul thaj na-i inkerdo. Pal chon, desar e butji ando them sas skurto, muro dad decidisardas te zhal te kerel butyi ande Sardinia. Kana vov mukhlas pe kaver insula mukhlas vov peska deja kusa e shejori so rovlas thaj jekh kaver kreatura so vov shudas ande vurdon.

Kana sas man bi thaj bish shon muri phen Rosa bijandili. O anav sas katar e dejaki dej. Diferentno katar o Concetta, i Rosa - sajekh palal miri dej - voj sas shukar, parno thaj roza kotar o komplekso, o parno bal so ramosardas jekh harmonikano muj pherdo duj shukar lole jakhenca: jekh luludji, sar lako anav! So maj but kana muri dej gelas ande fontana te lel paji kusa rosa lake amala ande pesko vast pushlas latar sar sas shajipe te arakhel pe duj intregone diferentni sheja. - CHIS CCà, Rusina, kadja kaj sas o Bilcchia, tha' o Autor...- Kado, Rosina, kadja ke Òukar si, tha aver... phenenas le amalen jekh grimacime lila. Ande kado vaxt, ande kadi situacija me maj dur avav bisterdo, sar te alarmirisardem le omenura katar muro pharipe, te dav baht le Devleske, vi te na sas man o rezignacija.

Te phenav i sequela k-i paramii, anglal, trebal te prezentisarav tut mîrî chej Antonia, skurto, zì 'nuoia. Vov sas mîrî dajaqi maj bari phen, maşkar le duj sas deşuefta bàse. Voj sas jekh low djuvli thaj bebeski habe, kusa lake melale bal so perdaz pe lake jakha. Lesko neglijime muj sikavelas maj but bersh sar kodola so sas les thaj ande lesko pusto dikhipe sas numa kade but ponizhipe. Pe bish bersh, ande kodi vrama sar mursh, voj ansurisajlas jekhe anda pesko angluno kuzono, feri

palpale avilas katar e butya ande Sempionaki Galerija, savi ashilas jekh vurdon thaj jekh trin -o-bershesko shavo. Vov, muro papo Michele, o Zì Micheri, sas jekh tikno manush thaj dikhelas pes e plebeiaki kopia katar o Kraljo Vittorio Emanuele III, trajisardas ande jekh kher pe peste ande jekh but karakteristikchno drom le themesko pala le pasura pashe duj metri bare. Shukar kher sas. Pe fundosko than sas o stolerbutiko kusa jekh baro centralno pulto kusa o gripo, duj zidoske skaftura kote so vov inkrelas raspe, chisel, shudel, hole thaj ushpe Te roden planura thaj blade, jekh kashtno sovno kusa jekh paj te likvidirinel e kola, e stoli staklo sako than, varesave sega phangle pe zido, vareso baxtalo charmo sar e grastengo relings, kozake korne thaj turitori, skurto, jekh anda kodola sobi so po. akanak von numaj ande memoria le memorienge.

Jekh kashtni eskala ingerdi ko angluno etažo, kote so sine duj bare sobe e keramikakere kashtenca, jekh lukso ko odola dive, jekh stolco kerdo kotar miro papo, jekh sofa, jekh stol thaj nesave skamina phangle e rafia, jekh specijako vegetabilno šnuro. Kotar o balkono so dikhel ko drom ko mezzagosto, kana i procesija kotar e Assumpcija ko abbey si kotar o abado, sine šajdipe te astarel pes o šerutno kotar e Madonna. Kotar o dujto etazhi ko than shaj te dikhes e Rocca Salvatesta thaj anglal, prekal jekh glimmer mashkar e khera, shaj te admiris o splendidno landskap kotar e plaja so tikno tikno ushtilo, maj dur kotar o čeri, dji ko moro kote, maj but ko. le bare diveske Fresh-esko primavarako dyes kana nas haze, shaj dikhes pe tela o Vulcano horizonto thaj pala kodo Lipari, Stromboli thaj sa le kaver insula: jekh naturalno show, jekh skurto butkolorime postkarta.

Jekh aver eskala sas kotar o angluno etažo, kote so sine kuhinja thaj soba, o angluno but baro sas ekipirimo e kashteske furnasa vash o manro thaj jekh kovlo järn sov vash o xabe. Bizo dujto sas jekh shukar kher, pasha o inkonvienienso e kuhinjako bi lavako e drenazhasa te zhal maj sigo e maj esencialni khereske butya. Ande kodola dyesa sas inke uni komforto. O paji sas faktisk ingerdo ande publikaki fontana ande jekh cinkoski kvartera thaj pala kodo ande dujto etazha kote so sas

shudino ande jekh bari terakota chumi te thovel e vas. Sar na sas avri mukhipe e lavabosko, o pani e bosilesko sas ingerdo palpale ko fundono etazhi thaj shudino ko toaleti. Pe jekh djuvli kado sas jekh zurales pharo buchi. E služba thaj e ponižime kondicija, pe granice sakone manuškane izdržljivosko, reslja peski kulminacija pe vrama kana sas descecija kana e Antonia, katar o respekto pala lako rom, trubulas te xal pe sa kodo xabe kote so vov angluno drom xalas vov, thaj, šaj. , o godson pale repetisardas Sa kodo, numa me na si man jekh cerra memorija pe kado.

O papo Michele sas jekh glumno thaj grumpy manush sar buchiari sar chorro, ando than le jilesko sas les jekh pesko maglio. Ande leske jakha chi dikhav jekh glimmer anda kovlipe vaj kovlipe karing le kaver. Vov segregirisardas peski dej ando kher te dikhel pala pesko shavo, musaj sas te preparil te xal, te sluzhil leske thaj mindig te phenel da, da, da. Nashti te dikhel pes vi e balkonoske averčhande von sas problemura, dži kote vov paše sako večo agorisarda e buti vov gelo ko taverna e amalenca te pijel.

Vov irisajlo khere steging, čorro thaj jekh šukar suflo so na sas našti te ačhol paše leste. Ande thana muri chej, le ulejenca, zhukarelas les zhi kaj o paluno ratyi bi te xas. Kana o tikno kraj palpale - butivar chi sas les chi soski zor te ushtyel pe e trappura - izdrado vov mukhlas pe pe buchiako pulto pherdo praho thaj opral vov ashilas intrego rachi te shudel o hangover. E Antonia, vi te sas, phandadas les jekhe Pastranosa thaj ljubimasa beshlas pasha leste te dikhel les zhi khaj e ratyi. So le bersh so nakhle thaj, ando exchange pala kade but devocija, voj chi birisardas chi te zhal thaj te arakhel peske rodljarnen te na avel scena. Vov, ljubomo, tikno thaj opruno, gelo te kinel o thread te shaj te bistrel, te khelel, bal thaj aver butya, te na mukhel la te zhal avri anda kher. Kana von sas akharde pe jekh svatoski ceremonia, e Uncle Michele zhi khaj o paluno momento chi boldas pe khere thaj e Antonia e Antonia chi birijas te zhal kothe zhi khaj e rodljara chi birinas te traden pesko rom. Sako drom von resle te konvincirin les, aver drom kana areslo ande vrama numa pala kodo, mashkar e partia, vov birisardas thaj jekh chej Antonia desicija thaj žal,

vov irisajlo khere sa e Mogia Mogia. Pala vrama vov akumulisardas bisterdo thaj dukh, chi birisardas te ventulij pe khanikasa ke sas izolirime, vov sas predato pe atrociozno shero thaj dand so torturisarde les intrego kurke.

Anθ-jekh dīves jekh susedo, kadja lačo thaj e Pia, akhardās pe Uncle Michele thaj palemās les vaś sa o bilačo tretmano so kerdās pe rromni: - tu te lažav - te cipil - te kerel jekh kasavi žuvli te dukhavel... I Antonia trebal te lel havo, Na trubul te segregiris la khere, trubul te zhal avri, te zhas ande masa, te zhas ande rodljara, sar sa le kristianura. Maj anglal, trebal te phirel, nùmaj anθ-o kadava drom, o šero dukhal maj dur ...- O susedo kerdās jekh skurto pauza, palal de phuv thaj jekh tikno kher But modesto kusa jekh kuhinja tela o takto thaj jekh kaver cini ushno soba so shaj sluzhil sar jekh soba ando milaj. Ande kado them si le planti le hazelnuts, le figura, le mandarini, le neSpole, le grasta, le zizole, le apple, le pira, le masline, skurto, sako manush le Devlesko.

Sar †anen, palal o meripen e phralesqo, trebal te dikhav mirri chej thaj me aj n-aśti te lav sama i kampanja, kadja me gindisardem te bikinav la. Sostar chi kines les? So tumari romni ka avel la shajipe te ushtel lasho lufto... anglunes o Uncle Michele chi birisardas te dikhel pe kado thaj vi te konvincirinel pe te kinel les. Ande skurto vrama sas o kontrakto andre thaj o kher kerdzilas lesko. Kadja, o dujto vitòro Vittorio Emanuele III, maj but śukar thaj perfidìo, propozìme e Ćor Antoniaqe: - Te siklòs te kides e figurā thaj ka keres len śukar. Kana trubul te thoves e gada ka džas tele ko pani thaj ka les o pani so trubul te pijes thaj te čhives kana koves jekh čhura ando pesko than te čistis les. Kado avla bikomforto ando jivend kana o paji so shinelas paji numa me ka nakhav kado obstrukcia. Ande kado than shaj te avel tuke mishto ande kampanja. Peske low-chachi Antonia, pale jekhvar, kerdas sar sas dino ordning: - Cuomutu tu, eu fazzuzu.- Sar kames, me kerav, vov phendas palpale le chorre manushes.

Dujto kapitulo - Avral e luma.

O choro manush thaj o Zì Micheri ando angluno bersh ando 1936-to bersh line te zhan ande Kastrangia, ande le gava, pashe pasha o paj le pajesko. Ande diferentni thana ande Badiecchia, o San Basilio thaj o Vallanzza o vorba so vov sas avri shudino sas pferdo thaj manush akharde les pala e buchi. And-e kodola ghes sas o obicei, și te acives o șurui șucar as, că cana trebulas len i mesală, o șușo, o udar vaj o garderoba, akharde les o stolero thaj kerde les anθ-o lenqo kher: improvizirina jekh butăqo than thaj o von kerde o. trubul te avel len o kasht so si disponibilo. O Uncle Michele las e instrumentura thaj tordzilas po than zhi khaj e buchi.

Von akharde les te óhivel jekh kašt thaj te mukhel les jekh-duj berša te šušel. Pala kodo sas o kasht montime pe jekh zido. O stolari inkerdas o szaga opral thaj jekh zhutitori ando fundo: "Serra Serra Mastro Descio so dumè Fagima ande Cascia" (dikh Sega vaj Baro Majstro ke ame keras e Cassapanca maj angle).

O trupo le kashtengo sas montime pe jekh zido. Sas jekh baro žano von line e mesalya thaj kadalesa kerde von fönster, pato, garderobi. Te kerel kadi buchi vov ushtilas pe 4 thaj gelas kusa pesko vas thaj feri. Areslem khere e klientura dine les freshno thud kusa ceap thaj jekh paj. Pe mizmeri jekh plato pasta thaj jekh kotor syr. Pe mizmeri chi mukhlas vov te kerel buchi thaj das les jekh kheresko manro sar o angluno deposito angla kodo ke pochindas o konto pe sundal ande Novara.

Palal nesave berša thaj lesqo čhavo, o Turillu, barilo thaj haćarelas pe lesqi koža savi vov na kamlas, ni khanć anθ-i lumja, te nakhel o sasto trajo izolime anθ-o gav. Vov sikljolas pe dadeski profesia numa kamla te specializirinel thaj te avel ebanisto. Vov reslja te konvincirinel pesko dad te bičhalel les ko jekh foro kote so sine šajdipe te sikljoval odova arto. Vov tradas ande Katania thaj pala duj bershengi praktika vov kerdzilas zurales lasho, vov acharelas pe gata te kerel kodi buchi, thaj de sar akanak sas les desh-u-nov bershengo vov ghindoj ke leske avilas e vrama te formiril peski familja. But berša vov prinzarelas e čhaja jekhe pastuxăqe thaj decidisardas te ansuril pes numaj gelo kontra e volja e Zi Micheri savi ka kamel lesqo čhavo te ansuril pes jekhe źuvlikane kaste. Ande kodola dyesa, incredibilno, numa sas kade: ke jekh zanatosko manush marel jekhe pastoroski shejori kado sas jekh baro grundo pala o bi-laćho. Mashkar o dad thaj o shavo vov jekhvareste mukhlas jekh baro konflikto so shutas o Turillu te detach pe definitivno katar pesko dad thaj leski stepma. Peski nevi familija muklas vov o them thaj tradas ande Como kote kerdas but baxt pe peski buchi.

E čhave na sine len čhave, odolesqe, e Turillu so iklile, von aćhile definitivno korkore. Kodol so traden maj but kadi izolacia sas e Antonia e Antonia so nakhlas sa e djesa te vorbin e phurenca, e mushenca thaj e mosquittosa so bushiol krujal lende. Ande kodo Spelonca andel gava nas les shajipe te vorbij khanikasa. Feri pe e importantni pushimata sar o krechuno, patradzi vaj e Festi e Madonna Assunta ando Ferragosto kerdas les shajipe te zhal ando gav te arakhel muri dej. Tela jekh anda kadala viziti pala kodo ke but vrama skirisardas pe pesko stato, voj propozil peska phenjake: - Drago Teresa, me dikhljem ke duje shejasa si tut but te aves trodden, te del man jekh. e tikni shejori. Me ka lav la ko gav kote so o havo si maj laćho thaj ka kerel la mišto - miri dej sine anglunes na-sekurno numa palo odova, sar sajekh, dikhindoj la lokho kondicionirimo karaktero, palal o presing insistencija kotar lako phen so sine ko jekh.

Pe mande kezdisardas o ordeal. Sigo sas jekh torridno dyes, o bersh 1938 kezdisardas, sas man duj bershengi thaj muri dej avilas te lel man. Ande jekh telaski sako thodas jekh bluza, duj parne kalci thaj bi te zhanav so me mukhlem muro kher. Me sas kade cini ke chi birisardem te acharav ke muro Via Crucis kezdiya kodo djes. Ame phirdam e mule trakasa ke pala jekh dopash chaso vaj shaj areslam ande kado jekhutno than jekhe cinesa pachako anav Castrangia (Cassandra!) Sar te anunsirin o nasulipe, skurto, o anav sas aba jekh intrego programo, vi te atunchi atunchi te Nashtig te realizirina kado. O mursh anglunes las man mishto, muri chej butivar kinelas mange uni bonbonura te shaj khelel pe muri simpatia thaj kana vov akompanisardas man ande Novara te arakhel muri dej vov mindik phendas mange insistentno ke chi trobujas te zhav khere numa maj mishto sas te baryov kusa voj ke sas korkoro Thaj ke vov kerdas man sar jekh dej. Nashtig te na dav дума.

Ande kado vrama, muro dad palpale avilas anda e Sardinia, ashilas feri jekh kurko, dosta te shuvav muri dej nasvali, thaj ashilas. Ame samas ando 1939 bersh thaj pala kodo sas bijandi e Antonietta. Me inke serav ke muri dej Antonia ingerdas man ande Novara katar laki dej thaj dikhav muri phen angluni data. Me kamlem te beshav khere te pampere man e tikni Antonietta numa muri chej, maj but thaj maj but majstro ande muro trajo, rigidno sar jekh militarno, phendas mange: - Turnemmu khere, vi fazzuze eu 'na shukar kausitta - (te zhas te zhas khere, te kerav tuqe Jekh Òukar luludă).

Kana areslam ando katapchus vov shutas ande mure vast jekh "kauste" pe pezza kusa lole jakha pikturi, teroristicno. Me daravas man. Sas jekh perioda so me mindig rovav soske kamlem te iriv man ande Novara katar o dad thaj e dej numaj na sas karing o konvincivno Zì Antonia: vov sas les o ilo petrifikuime thaj úruvno karing sako lamento. Ande anglune trin bersh nakhlam but vrama ando them ande Castrangia, kote so nas zhuvindo duxo, numa skurto vrama dikhas pushimata ande khera cirdine krujal o omgiving.

Pe sundal gelam ando gav thaj maj dur rakhas mami, phej thaj dejake papo. O phuro sas jekh shukar manush kusa jekh mustaca. Vov andas lesa jekh tobacconisto so varekana snusisardas. Ande jivend vov ingerdas man tela o mantelo, ingerdas man po placo te kinav uni bonbonura thaj te smaklin o vin ando Osteria anda "Sciacaditta" opral e bolnica. Pe ratyi palpale avilam ande Castrangia.

Jekh-duj ratyi o papo gelas te kerel testura le grupasa, kaj o trombono bashavelas, pala kodo tordyilas te pijel pe taverna thaj palpale avilas ande Arzillo-thej. 500 metre katar e Castrangia aljardine te akharen "Konceptina, 'Ntoia ...". Khere, e chej ande kado mashkar sas kerdo o phuvako vas te ushtel o paji pe stativo. Kašte šaj te čhivel pes, vov kerdas pes jekh šukar pani pherdo, šaj te čhivel pes o vin. Ande jekh järn tigaja e chej kerdas o ceapum kusa e tomatura te sezonulin e pasta. O ceap na sas but čhivdo thaj andas man o vomito. – Xas, aver rig lem o séro thaj dav tut o trupura ...”.

Ande kodola dyesa jekh zhuvlyi anda venecijako origino sas e barnmorska le San Basilio. Kana ando jivend sas o paji ande pherdo papo e Michele inkrelas les po shero (ande Ciancalea) te kinel ande apoteka ande Novara. Vov ačhilo khere thaj phendas "Antonia, katar jekh šalo so si tato". Chorre chej, chi zhanav te acharel ke vov sas o Michelesko amal.

Me akanak panzh bershengo simas, izolime ande gava, bi te vorbisarav khanikasa, so me kerdem sar jekh nasul animalo. Me lazhav man sakoneske. Kana gelam ande Novara, garadem te zhavtar, ke darajlem kathar le manusha. E susedura acharde kadi transformacia thaj anda kodo von dine råd le dadeske te bishaven man ande shkola. Ferik ke le uncle konvincisarde pe. Kade jekh ratyi lesko dad bishadas pesko papo Michele te kinel mange jekh biskvit thaj te shuvel les ande e parni stramoski korpa, so e paternalno dej das man. Sa khetane le biskvitsa shutas jekh nevo ovodo. Vov akompanisardas man ande shkola so si pasha o forosko kher. Kana

i nunka putardas o vudar te primisarav man, me astarav te cipinav. Te lel pe dar me shudem e korba pe phuv, o jajo phagerdas thaj gelas pe melalo o podo sako than. E chej kazdel man kana glindas man mishto thaj andas man khere. So vi muro angluno djes ando asylo kerdzilas o paluno.

Avela oj, sosa sinem shtar, so o kako vakergja: - Koncetina, džav ko Novara te lav o Carmieri (o smirno) bašo šeresko dukhal -. Me nashlem pe mulesko drom sar jekh feriboto, gelem katar o Grekikano distrikto, varekana me ushtyilem po fontano te mudarav muro trush, thaj areslem ande "du Surcattu" apoteka. Vov, o apotekari, čudisardas ke vov phendas amalenge ke me gelem ande skurto vrama thaj avilem palpale katar e Novara sar o balval. Kana sas len panzh bershengo von ingerde man ande Barcelona katar dur rodljarne. Kothe dikhlem thaj shundemas bari surpriza angluni data... o radio! Ame vi ande jekh bolta gelam te kinas jekh kotor piro. E bikinitorka propozil: - kin e chapka thaj o parno sjal -. Pe agor von konvincisarde pes thaj e bikinitora dine duj restura anda lole thaj celestialno shine saten. Pe aver dive amen leas e tela e dajake save ande nesave divesa paketisarde e gada. Pe sundal me hatyardem man sar e sheja le Marquisenge thaj le Barons le Novarake.

Ando 1941-to berś, and-o maškar le maripnasko, muro dad agorisarda peski buti and-i Sardinia decidisardas jekhe amalesa te rodel fortuna and-o jekh nordo foro thaj te trail te lel peski purani buti. Sas ando have o hinto ke muri dej kamlas te resel mure dades thaj kadaleske sas man nasvalipe, kade but ke jekh djes ushtyilem tela lesko pato, me na uravdem thaj obzervisardem le duj granit chej niciodata na thovav man. Violentno line man. Me arakhav ke dikhav varisosko rat ke me kerdem prokurovane shkodi. Me palpale shudem e kanvasoski kamiza so sluzhil ande dyes thaj ratyi, kade o gada, thaj khonik chi dikhlas.

Angla soschi, e dej zumadas te mukel o kher le papos ande o redo, so o chorro manush ashilas korkorutno. Vov gindisardas te thovel e elektrikaki lumia, ande kodi vrama prerogativa le rajenge. Angla kodo ke sas hasnime "u lusu" ando ulej. O

Uncle Michele boldas les: pala uni djes akharda vov e elektriker pe peski rig thaj vi kerdas les te instalulin e ljuma ande lesko kher, kade kana me gelem ando them vi me loshav jekh cini ljuma pe e stepni kashteske trappura. Kana trubulas te zhav ando kabineto (ande Latrea), ande praktika jekh sigo vurdon so sas po fundo pala lesko laboratorio, pasha kodo sas mindig staklo mulo chej, so o papo kerdas te avel gata ande kazura le mangipnasko.

Pe dive e anglune marto 1942-to beršesko, urado ande lole satensa e celestialno vastenca, khetane e dadesa thaj lesko dad me akompanisarav e deja thaj e phen ko postalno posto ko placo San Sebastiano, kodo si, da, ko buso. , so ka anel len dži ko viglier železnicako stanica. I 4 -berś -ore ćerka ći kamlās te zal opre thaj o kako te konvincisarel la phendās laqe: - Te na zas opre tuqe o Ietto du pidti - (ke kerav tuqe duj śokā).

Me, o angluno bijando, influirime katar e ćhej so me na mukhlam thaj ashilem ande Novara. Na agorisarav maj but te rovav. Me rodavas komforto ande lesko dad. Vi vo ašilo korkoro ai pala kudo dies pala kudia te inkherav les t'avav lesa. Pala cirka bish dyesa areslas o angluno lil le dejako kon phendas o suksesosko rezultato le dromesko. O dad kerdas la te arakhel jekh śukar apartmano e pajesa khere thaj jekh gazo, lake jekh nevipe. Kontinuirindoj ande paramiči, o dives palal o agoripe vov akharda jekh frizero khere te kerel la jekh modako frizuri. Ande gav, pashe sa le zhuvlya phirenas lunge bal le tupésa. Pe skurto vrama, muri dej angluni data ande pesko trajo sas baxtalo thaj sastjardo. Pe agor e paramičako vov rekomendisarda man te dav. Vov sigurno na imaginarisardas muro dukh ande Castrangia.

O dive palo so ikljovela i Antonia anton mange pale ko diz thaj phenda e romeske te kinel mange i angluni klasa te sikavel mange te hramonav thaj te shaj te džav ko dujto than e angluni klasa ko Oktobro. Chor me: nashtig maj te khelav, numa trubulas te nakhavav vrama te xramosarav aukcije thaj numerora. Andar e Castrangia sako var o sikamno nakhlas katar o San Basilio kote so sikavela. Lako

anav sas Maria, voj sas e shejori jekhe kapitanoski so e chej zhanglas. Voj das lake jekh glaso paji. Ande kado vrama sikadem lake o tefteri thaj voj cirdas man. Vov cipisardas avri jekh lolo penca anda o sako thaj iskirisardas "Brava". Savi lossh, sosko baxt te dikhav man luvudyime, so si ekstraordinarno mange. Me kerdem maj melankolikano sako dyes, me prejudicisardem len te len man katar e paternalni papo thaj dada thaj deja, numa e chej phendas ke naj musaj.

Vov daralas ke shaj raportisarav lenge sar me sas tretirime thaj nutrime. De fakto, o xabe na sas dosta pala jekh shejori so musaj sas te barjol thaj te barjol: detehara dine man jekh kotor zuralo manro kusa syr, po mizmeri jekh tomatoski salata thaj duj maslin. Pe raciate kana sas lako rom e Antonia e Antonia peklas jekh cini pasta kusa jekh improvisovano sos bazirime pe rå ceap. Thaj te na xas les, me rizikulisardem te lav jekh barel katar e katerva. Te shaj varirinel pe uni raciate kerdas pasta thaj fasoli vaj jekh sorta mjuk polenta. Feri ando krechuno, nevo bersh, o Karnavalo thaj o Patradzi jekh kokoro vaj kanin. Ando januari mudarde jekhe balsa khatar von line pikantno salami thaj lad, ferik ke musaj sas te konsumin len kusa o drop te na avilov von dosta dosta thela intrego bersh. Sako drom pe sundal o papo kindas o melalo triple so numaj gindisarda pe leste, vi akanak, kerel man disgusto, vaj anda le guts cirdas pe pe jekh filiala le perselinako, o stigliolo, so pala kodo sas prazdime. Sa sas lachi xabe ke, pala lende, na trebularas te hasajven sar e phure thaj von repetisarde manqe: - Dikh, si len sajekh o tegami pherdo kolbasa thaj stoccoske mashe, han thaj pien. Katar kodola manusha - phenen - trubul te ashios dur -. E čhave daranas kaj e aver rodlarne konvincisarde man te insistirav te aresav ki miri dej thaj o dad ko kontinento. Von but kerde te keren len te našen len kaj varekana, te malavav len, thodem mire vasta pe mure jakha te na dikhav len.

Septembro trubularas thaj musaj sas te lav e admisiake examenura ande dujto klasa. E uncle ingerde man ko gav, von rekomendirinena pe e janitoresa te len sama pe mande, e sikavnesa so ka ovel man ko dujto thaj e sikavnesa kotar e egzamenoski komisia. Von anen sa e daroske eggs te shaj len muri sekurno promocia. Me či sas

man kontakto kodole manuŝenca, e klasa sas but duj -seater kashta e kalamai. Sa mande sas vi kaver sheja so zutin e reparaciake examenura. Von kerde man te rezolvisarav adikeripe thaj subtrakcie ande tabla. Si e kalamai thaj e tabla sas jekh absolutno nevipe mange. Me tremisardem sar jekh lil katar o dar thaj o sjajpe, chi zhanglem sar te lasharav le operaciji, ke e Antoniaki chej e Antonia sityardas mange numa te skrij le numerora katar jekh zhi kaj desh. Atunchi mangle mandar te ramov jekh fraza po tefteri, jekh cerra gindo, ba chi zhanglem pe savo drom te kezdi. Pala kodola mesuri, o janitori akompanisardas man khere. E chej pushlas la sar o test gelas thaj o janitor phendas ke vov chi gelas zurales mishto, ferik ke o paluno krisi sas pe e sikavne.

Surpriza, o rezultati sine pozitivno thaj me sine admitirime te džav ko dujto klasa: sine man gatisardo te džav ki škola, numa o problemi e apronsesko ulo. O Uncle Michele o angluno djes sas gelo ande bolta thaj kinelas jekh fuga katar o kalo tela. E Antonia e Antonia pe jekh dives kerdas muro uniformo. Te shaj kines o folder, trubulas maj but love. E uncle sas len love numa sas len e fixno ungro anda sparring so vov, o kapuci, ingerdo thaj kerdas man jekh plywood folder kusa jekh fönsterplast. Ni chi kinenas chi o pen. O papo kerdas jekh kusa jekh kotor tunno kasht pe kasko agor sas jekh nib fixno. E duj tefter thaj o pencil nashti te surrogirinen len thaj musaj sas te kinen len zorasa. Pe angluno ando oktober kodole 1942-to bershesko, e chej akompanisardas man ande shkola. Angla kodo ke voj gelas avri anda podestà te mangel jekh bijandimasko lil so e shkola mangelas anda kodo ke me simas avri naturligtvis. O sikavno sas pherdo lashimos thaj primisardas man simpatija, numa me daravas anda late shaibe anda kodo ke ando than le chache vastesko sas les jekh gummi proteza anda jekh accidente so kerdzilas sar shavoro ande lesko dadski pasta fabrika. Me sas dino jekh than ande anglune bankura. Mure neve amala, save na dikhle man o berś anglal, intrigisarde manθar, maśkar lenθe murmuncisarde: - numaj si ievi caùsa sicca -sicca? - (Kon si kado maj slabo

shejori?). Me sas man but intimidacia thaj sas man lazhav, nashtig te putrav muro muj thaj chi dav atveto pe pushimata so o sikavno kamlas man.

Me sem inlovatsko čhoka thaj na sas man kurajo te mangav te šaj te džav avri te pišav, thaj kana kerdem pe mande. Anda kodo kana areslem khere e chej pherdas man jekh barel ke musaj sas te thovav muri gada so chi avla shusho ande vrama po kaver djes. E djesa nakhle thaj sako drom kana sa kodo resel. O sikamno avilo ando mashkar -dives ando mashkar le dyesesko, bishadas man ande toaleta, de jokhar bisterdas les thaj me kerdem les palpale pe mande. E amala ignorisarde man thaj našle man sar te me sem plaguime thaj von ni zumavde te keren amala manca.

Maškar lende prinzarenas pen jekh avresθe kë von maladile anθ-o gav, kana trebulas te phiravas paše jekh òra te aresav k-o kher and-o gav thaj anda kodo na sas man šaipe te ovav lenqo amal. E uncle avile ando gav numa pe sundal te malaven pe amalenca thaj te nakhaven pe duj baxtale chasura lensa angla jekh shisha mol. Numa maj butivar ashilas e chej khere te lel buciake ordina pe pesko rom. Pe shov bersh phirdem pe lungo opre ushpeji. Pe jekh than me reslem te lav jekh buketo violeto krujal lila te del e sikavnes.

Me areslem ande shkola e exhaust. Pala o mizmeri irisardem man ko phuvjake thana akompanirime kotar o šukar frinire kotar e cikada thaj kotar jekh phabardo kham, bi te malavav man ko dživdo duša.

Me slobodisardem man ande kodo hovel thaj me ashilem korkori te fantazirina man ande kodi bi-relaciaki atmosfera kusa e maj zurali chej karing mande. O papo, agorisarda e buchi pashe sajekh nakhelas katar e taverna thaj palpale avilo khere ratyi mindig pindjardo. Unjivar, maj briljanto sar so si normalno, hasajlas thaj chi gelas khere. E chej thaj uni susedura gele te roden les mashkar e rachi pasha o paji kusa e lanterni lumia. Kana von arakhle les ke perdass pe phuv von konvincisarde les te zhal palpale.

Mezijpe ke chi birisardem te kombininav variso lasho ande shkola. Palal o angluno kvartalo, o sikavno distribuisarda e raportura, palal e semnura e paketoske thaj žalosno sa e na-dosta subjektura: muro raportosko karto sas maj čoro ande klasa. Te inkurajinav muri chej phendem lake ke e kaver raportoske karte sas sar mure thaj e chej pashe astarde. Kade dyes pala dyes lem kurajo pe mande thaj ande klasa zumavdem te kerav amalenca uni amalenca. Me kamlem te pashuvav lensa, numa von ekskludirisarde man katar lenge vorbimata, shajke anda lenge jakha me jekh chorri country shejori somas.

Trito kapitulo - khelipe pesko.

Ande bersh so nakhle ande solitude ande Castrangia e vrama chi nakhlas chi soske vrama ke o jekhto so shaj sas kerdo sas te shunes intrego sunto djes kana o chirping le chiriklyango thaj ando milaj sas o skurto frinire le cikadasosko, kana o siroko kezdisardas katar o paji sas. insinuirime Po drom Zig Zig thaj thodas e dolina. Le zhuvlya le phuvake sas mure amala. So me nakhlem muro vrama fantazisardem. Me kerdem jekh lumja kotar mire korkore startuj kotar e figure so sikavenas mange ko fundo e čeresko vaj maškar e branše kotar e kashta: dživdine živdi magikane zora save kerdem len te peren, me obzervisardem len anihilime katar e dar. Pala kodo transformisardem e Rocca ande jekh drako so jekhvarestete detashisardas katar o plaj thaj huradem opre o terorisko sjukdom pala sa e kampanje. Me transformisarav le nuveren, save avile hurade barka thaj phirdem ando cheri, thaj gindisarde te zhav maj dur katar o dur paji, kaj muri dej thaj muri phenja azhutin man. E cracks so avile avri anda paji le pajesko thaj ushtyarde zhi khaj von transformulisarde pe ande gigantikane animalura so maj angle ande paji vi von sas avri shudine le plantonge.

Unjivar me skirindem o nasul muj pe muri dej Antonia. Na kamlas man, chi kamlas man thaj me detestisardem la: muri dej das man vorba peska phenyasa numa vi voj das man vorba ke jekh dyes avla te lel man: anda kodo butivar reslem pe

kashta.. Ande pashe thana ando San Basilio thaj Vallanza le mursh sas sa ashile. Sa so a©hilo nùmaj ÷ene, ©havorre thaj nesave phure. Von sas mute gava ke o trajo numaj astarda. E vrama sas phangli thaj e manusha pachanas ke sakofalo ka paravelpe, ke jekh dyes, pala o maripe, e civilizacija kerdas te kerel pesko triumfalno andre ande kodo swarm katar e cirdine khera, o meripe thaj o vurdon. Me kamavas te avel man amala, te zhanav ke me chi sim korkori thaj mukhlo, te shaj avav protektuime, zhanav ke shaj lav than ando kher kadale vaj kodola. Me chi sas man chi o chachipe te phenav ke me simas bi familijako, ke mure dada thaj deja sas dur pe o kaver rig le bare pajeski, maj dur kodole bi agorko lole, ke mashkar mande thaj lende sas sar jekh ucho thaj insurmountable plaj. Ande kado than sas man zor te trajiv mure dadesa, kon mishto tratisardas man. Kana gindisardem pe kado thaj dikhljem kado sas iritacia pe kodo skrisaripe thaj brutalno glaso. Jekh glaso kerdo te cipil, te cipil, te insultil thaj te prevariacirinel.

Vi e animalura daranas katar lesko glaso. Feri kana o mursh vov cirdas tele o rig thaj o volumo le glasosko parudjilas intregoneste transformirindoj pes ande jekh bakro. Me gindisardem ke jekh shejori chi birisardas te acharel so kerdzol krujal late. Na numaj ke me haćarav sa, numaj, pašal, me na sas man paruvdo vaj pasivno. Sas jekh kontinuo maripe. Jekh bi-agor thaj izdržljivo maripe. Sako drom thaj atunchi gindisardem pe avlina: voj phuri thaj bi-zhutima, me terne thaj zurale, numa pasha sakofalo chi trajisardem la nasul, na sas kotor anda muri natura.

Jekhvar pashilem khaj o paji khaj arakhlem e manushen so gele te thoven e gada, te keren e lima, kodo si, von shute e sheja thaj e kapakura shute sakofalo maj anglal kusa o ash. Vaj kana, palal o periodo e sherunengo, von avile te thoven e bakren thaj te shushen la ando kham te balen les thaj palal te hasnin la te pheren e matracura le patoske. Me gelem te kidav le flake save ashile mashkar le barra le shoreske thaj lenca urav man muri patca. Kana na džanavas so te kerav me astarav te vazdav e barra pe riva del stream te rodav e krevetura, e džanglimasa me čhivdem len e vastenca upral muro šero, te čhinavav lengere vastenca. Ingerdem len khere thaj

ratyi kana e chej phabarel e jag ushtyilas thaj xalas len: mange sas jekh specialno xaben. Unjivar ando than le krabengo, sar o bar vazdas, von ushtile opre, jekhe vertikalno skoposa, cine darade rovli so kerdas man te ushtyavav katar e dar. Me gindisardem ke von sas mure khelimaske amala thaj univar me chi zhav te mukhav te mukhav len korkori ando tunyariko intrego rachi. Kana musaj sas te boldav man khere ando ratyi zurales akharav o Uncle Michele hasnindojo o echo so sas kerdo ande dolina. Varekana ko milaj kana sine e Scarrdino familija savi so bešelas ko kher maj učo ki dolina, me gelem te arakhav len. Me khelem la Mimmasa so sas o maj tikno anda le phral.

O Pippo kerdas amenca skamina thaj stoli pala luludya. Sar sas mishto te nakhel pe uni chasura ande firma. Detehara von akharde man kana gele pe kaver rig le pajeski te len thud. Von sas len o kovlo te pheren, "koncepto" sas satisficovano kana dikhenas les te miljarel. E mistress le guruvengi, e Micca ande Cappellela si bi milako thaj dineas man jekh dopash glaso. Anθ-o kher le dadesqo sas o thud dujvar p-o berÒ: kana kerdæs le biskvitæ thaj k-o Patradî kana preparisardas le gulumpurença le kolorime ovodença anneline. Kana o thud pherdas me perav opre zhi khaj o paluno. Ando kher le themesko kher sas jekh pato le dadesko, te shaj akhares les pato, le sekira sas thodine pe duj järn grass kusa jekh pajesko matras, desar kodo le Krine mukhlas les ande Novara. Musaj sas te sovav ande jekh paj numa jekh purano militarno kovlo opral, grastno thaj phagerdo. Me gelem te sovav jekhe kanvasoske kamizasa so vi me inkerdem tela o djes bi kalci. Nashti te deskriptirinel pe o tato so e pativa sako rachi. Kana sas dino o brishind trobuj e kontejnerura te shaj khiden o paji so penetrisardas o takto. Te sas ratyi trubulas te pee, trubulas te zhav avri anda kher thaj te kerav kodo pashe pasha o paso. Te na zhanglem, ke sunosardem, thaj ande shtrafo kerdem, detehara lem vi jekh barel caterva. E Binunt Antonia vi voj gelas te sovel kusa sa kodi kamiza so vov hasnisardas thela djes, khana o Uncle Michele dikhel pala kodo ke leski dej kerdas kado.

E sobaki ceremonia kerdas pe pala o obichajno ritualo: anglunes musaj sas te sovav, pala kodo sas pe chej, pala kodo o papo las tele leske kalci thaj line liniji. Sa e maj bari kamiza so inkrelas tela o djes kana vov gelas ando pato, shudas tele o ulej lulum shutino pe jekh mesalya karing o zido. Me, kon sas man nasul, kerav sar te na dikhav o dikhipe: kana vov maj tele te phandel e flama so dikhljem projektirime pe zido, sar jekh kinezicko sumnali, lesko forma le Din-Donsa so penda. - O, sosko shukar fresho! - phendas, ke sa o mol, so kade tato sas les. Pasha lengo pato sas duj shnura, kodo si, duj bare ruzni korpa kote so von inkrenas shushe figura. Von pherdzile len kusa chorres thaj mastni vurdona thaj pe kado paluno sas e clean underkläder pe papo. Ande jekh ches pasha muro pato inkerde o manro thaj jekh bal so inkrelas man krujal muro shero kana me phirdem ande shkola ando jivend, muro underkläder thaj ande kodol anda e chej. Me hasnisarav len numa pe sundal kana gelam ande misa ande Novara. E papo phende ke ande gava nas musaj te shuvas len ke ame konzumisaras len bi musaj.

Ando januari mudarde le porren. Von kerde nesave kolbasa thaj ladime lad. Ande jekh terakota pot-ura ande lada so e kovle punre sas garade. Obično von konzumirinena ko maj e neve bare fasoli soske našti tradicionalno te oven konsumirime maj anglal. Jekhvar, sas april, pushlem la chej ke me zurales bokhalo simas thaj chi zhanglem so te xas le manrosa. E chej las te cipil thaj phendas ke me sim lokho. Jekh dives kana irisajlem katar e shkola, maladem e Ophelia pasha e mulaki pista kusa muri phen. Von sas orfane katar e mami thaj sas palpale ande dades anda Francia.

But maj pane sas mandar, me sas mila thaj me phendem lenge: Me andre kothe kaj me trajiv, ande kado chaso muro dad si avri te lel paji, ande furnaca si jekh potto le xabenenca, te ingrel les, te xas numa te kerav te na phenen khoni Khonik.- Von naisisardeas man thaj thode katar o bokh von line manqe sovet bi te čhiven pes. Ando maj kana le uncle sas te ushtyaven le fasoli, von gele te len le pork punre thaj ande than von arakhle numa o pot kusa o vurdon: naturligtvis gindisarde ke me sas

but djes von ragura karing mande te shaj pochinen. Thaj kodi vrama me acharav man zurales gordo ke angluni data sas man o shukar hatjaripe ke me njerisardem jekh baro maripe karing lengo avaricia. Pala o bi higienako fleas regnisardas bi te dikhel pe ande intrego kher. Pe raciate von marde muro shero thaj e chej mastisardas man sako ratyi kusa maslin te na avel pushke te shudel muro rat. Pe ratyi sas man o shero so dikhelas pe pikturime. Sar vi e chej sas vi me, chi sas man te thovav muro shero. Pe aver rig, e chej kerdas e bale bal thaj te inkrel len ande foldesko mast-o paj thaj shudro.

Me klasake amala, pe aver rig, sas sajekh čisto. Ni o maj čorre anda lende na sas čorro sar me. O sikamni vi kontribuisarda ande buti e marginalizacijaki, savi so čhivdas man katar savore ande paluno skamin. Miro trupo sas bi-deskriptivno čorro. On thovde man anθ-o pani jekhvar anθ-o bers, p-e okazia e Ferragostosqe partiaqe, o maj importante anθ-o gav. Jekhvar kana gindisardem pe muri dej, sas man cirka ehta bersh, perav ande o pherdo ashing le maj brazieresko. Me phabardem muro chacho vast thaj e chej chi ingerdas man khaj o doktori, numa sako dyes medicisardas man e zelenimasa. Me sas man duj bubble sar duj luludjenge jaja, me cipisardem katar nasul so voj chi nakhlas. Me dikhav ke sas gnawed katar le mus.

Me si man jekh miraklo sasto pala jekh-duj shon thaj inke inkrav muri marka. Tela e shkolaki perioda, kana jekh sundal sas man pe balkono, jekh shejori so gelas tele pushlas man vaj kamav te zhav lasa ande le lekcija katar o kategorizismo katar e Miss Vincenzina. Na zhanglem so si anda kodo ke e chej ingrel man te masas numa pe o okazia le maj importantni pushimaske, chi hatyardem so znachijas te zhav ande khangeri. Anglal amaro kher jekh rashaj, o Papo Buemi trajilas, numa me but cerravar maladem les thaj dikhav pe leste bi kamlimasko. I ©or palem ěl man i ‡i k-i nausea: - te kodo rashaj phenel lesqe vov si te chidel lesqi ©hib -. Numa me manglem thaj bi-azhukerav line permisia te len le lekciji pe kategorija. Me sigo arakhlem man komforto ande kodo ambiente. E terni romnyi das man jekh lil thaj jekh gazeta. Me hatyardem man imenso lossh, kana ashundem pa o Jezush. Me

vorbisardem pa kado khere thaj von dine atveto ke me inke but cini som. Me dav anglal, xoxav, ke sa e grupe ande grupa ka keren la. Ande realiteta von sas aba kerdine, ferik ke me thaj e terni romnyi sas thaj ame vasdam e data le rashajasa anda San Nicola: o dyes le Corpus Domini.

O problemo e parne gadako ushtilo, numa vareko informisarda e chej so e nunke line les. Avilo o lungo -ažukerdo dīves: detehara vov areslās man k-i khangeri Digiuna. Vov ghindojas ke si e kaver sheja ke voj chi las vov chi soske iniciativa te lel kontakto kusa e dama anda o katekismo. Areslem ke sem korkoro, insistisardeas pe mande: - Buggy, rude -. Me sikavno kavere manushenca sas vi ando misa kodole ratyi. Unji djuvlija prezentulin la. O rashaj areslo thaj ingrel man vastesa vastesa andas man k-o sakristo pala o konfeso. Phendas mange shukar vorbi, hoj maj anglal chi ashundem. Me dikhlōmas pes sar te učo ando paradiso thaj me phendem maškar manθe: - na si čačes ke e rašaja čhiven e čhib, čačes von žanen sar te hačaren e dukh jekhe čhavesqe -. Te šaj te šaj te lav les thaj te čumidav les loš.

Vov kerdas man te khelav panzh Ave Maria pala Penance thaj me gelem palpale po than. Sigo muro dad pushlas man, so phendem le rashajeske, te beshel kade but, thaj me: - e terni romnyi sityardas mange, hoj e konfesia si garadi -. - Va, numa o angluno drom trubul te phenes mange - insistirisarda e Arpia. Niso te kerav. Sas mi masa, komunija thaj k-o iklimos von zorearde man te chumidav o vast e paposqo thaj te phenav: - E Vossia te del man baxt -. Me kezdisardem katar o dad, mindig sa kodi fraza, pala kodo phirdem krujal sa le rodljarne. E Gaetana bi te del man jekh lil. bokhalem, numa khonik chi dine ma te xav. Obično, palal e ceremonija, sas običajno te džan ande bar te len e granita e biskvitenca, numa von sas line katar e sparing manija: po mizmeri xalam jekh plato pasta thaj pala mizmeri gelam ko fotografo soske o e rodlarne sugerisarde te bičhalen jekh Foto e mamike.

Me agorisardem i dujto klasa, te promovisarav but tikne glasura. Kodo bersh trubusardam te avas ande veshia intrego milaj. Me kontra: - barem pe sundal trubul te zhav ande misa thaj te rodav le papos so si korkori -. Vov sas jekh zurales lasho manush, nasvalo ande astma. E shejori neglijisardas les, jekh cerra pala neglijencija, jekh cerra anda kodo ke von si kondicionirime katar o mursh, mindig xolyajle pe le susedura, le rodlarn thaj o dad -ande -zako.

Me lem o lin te thovav thaj me andam les e chejake e garavde katar o Micherillo averchande von sas problemura. Na hatyarelas kamipe vi pala pesko dad: jekh dyes lesko dopash - phenyako than avilas ande e Castrangia te del varningo ke vov mulo. "Te na džas, ingeres tut ando Kauci te sastios (miškindo ande but) phendas lake.

Kana e partia sas ando gav, e komponente katar e muzikaki grupa sas dino o "hard kotor", jekh glazura so akharel pe pala lesko partikularno konzistencija. O Uncle Michele, vov nisar na hačarelas te na kamel vov vaj soske pushkedas pe jekh na-običajno gesto e generozitetosko, dikhindoj man te nakhel vov akharda man: "Concettina, aven thaj len glazura". Thaj kade lem e shajipe te smaklin, ande kodola rare okaziji, variso lasho.

Jekh vrama anglal o Dr. Cosentino Di Baceno vasdas man jekh detaljo so sas xasardo ande muro memorija. Thaj e muzikaki grupa khelelas e chavoren pe vulica ando foro zumade te aven ande parada. Numaj te šaj te justifikuin pes lengi prezenca sas trubujipe te "džanel pes" jekh komponenta. Te sikaves, tu inkres jekh vast ande lesko jakkosko vas. Me lav palal muro papo Michele pe kado drom, kana o Gianni Cosentino, čhavo jekhe elementarno thaj orfano sikavno pala o dad, inkerdas pesko vast ande lesko šero e šeresko.

Mashkar o maripe ande Novara las pe te peren uni bombi. Savori nashle thaj uni pinzharde line than ande Castrangia amenca. Pe mande sas jekh festa ke shaj te avav ande firma. Sako drom vov hatyardas o shtrafo le splinterengo. E tragicni nevimata pa o shavo le gazdasko ando Orlando pasta phagerdo katar jekh bomba vi areslas. E dej ande Domodossola, ande jek stato kaj si nasvale shtarvar, ashilas korkori kusa e Rosa thaj e Antonietta. Muro dad sas akhardo palpale ande Sicilia te kerel o ciljo. Jekh shon pala o avrithemutno manush vov djanelas ke leski dej bijandilas jekh cini shejori khaj bushiol Emma thaj ke vov sas les e shajipe te boldel pe khere sar o exempcia sas zukardo kusa shtar chavora.

Ferik ke vov areslas ande Domodossola arakhlas jek bisterdi surpriza: E Emma chi maj trajisardas pala 12 djes. Duj dyes pala kodo trubulas te boldelpe palpale po fronto. Palal nesave čhona - sas o periodo e na-sigurnipasko thaj instabilitetosko palal o 8-to septembro - vov reslja te nakhel kotar o militarno serviso thaj irisajlo ki Novara te ažukerel o maripe te agorisarel te resel peski dej. Vov puterdas jekh cini bolta pe papuchi. Sako dyes gelem te dikhav les. Timid numa shrewd pe e bersh so sas man sas man e intuicia ke o dad gelas te sovel jekhe ansurime djuvliasa numa kusa o militarno mursh. Jekh dyes andre gelom ande kassa pe o klimning anda Piazza Bertolami. O manush anda bolta pasha leste vorbisardas le dadesa. Me huradem kusa o index thaj o mediumske ciljo te lav muro dad te lel peski dej so

traducisardas e dej. O susedo birisardas te lel man, zhikaj muro dad kusa jekh smile phendas mange "kerdo tiro bizniso". Ande '44 jekh brown chavoro bijandilo, krujal sar vov...

Ande Badiacchia o dad nasvalo nasvajlas ando stomakosko cancer. Me lem permisia katar e chej te zhav thaj te dikhav les. Me butivar ushtyilem katar e Castrangia thaj me gelem pasha o strejko pasha o paji. Me arakhav les ando pato, pacha. E dej sas inke bushio ande bolta thaj shaj te del les maj cerra vrama karing leste. Vov thodas jekh maslin ande pesko vast te rodel e mushi, numa maj nasul sas thaj chi maj sas les e zor thaj me lav len. Pe 2-to novembro 1944-to berš kana sas 66 berš vov huradas te paradiso. O dad sas inke ande Sicilia. E uncle vi von line than ando begravelse.

Sako dyes le dejako lil somas. Ando '45 O dad palpale avilas ande Domodossola thaj muro phral Giuseppe bijandilo ando '46.

Shtarto kapitulo - ulje, paj thaj nasul jakha.

O maripe zhalas ande intrego luma, e komunikacia sas phari thaj ame chi maj primisaras e dej e dejaki. Ferik ke o dad sas akhardo palpale ande Sicilia ando Bersaglieri thaj kana sas les unji djes slobodia avilas vov te dikhel man. Pala o maripe sas but manush ande landsting. E nashutne manusha obiĉno aĉhile de pandžvardeš divesa, numa palo odova ko gav sine o riziko e bombardengo thaj von maj but kamen te aĉhon ko gava sasto berš.

Sako drom pale lem than kodole manushenca. Sas jekh familija savi sas la shtar chavora mindig ande jekh lashio hjilo kana hasajlas o habe. Dikhlem e gredosqe e kakăqe save sas len but űukar ĉingă thaj von na dine khanĉ: me lav jekh Őukar vast thaj garavdem len. Jekh cini fava fasoli das man po dejuno Me chi skipisardem len lenge. Vi zuralo manro: jekh slice so muri chej shutas man ande muro vas angla te zhav ande shkola me uladem les kodole chavorenca thaj ando vas dine man unji lila te xramosarav pe lende, von kerde man te khelav pe ljulja thaj jekh anda lende kerdas o. toys , stoli thaj kreveti pala luludja save destinisarde man thaj leski tikni phen, dži kote e maj bari phenja kerdas amen patch-pupusi.

Varekana sas ke me gelem tele po paji, kaj le zhuvlya le krujalne phirenas te thoven le gada le asva, thaj me ashilem te dikhav le chudimasa o jag pe te tatol o paji ande jekh kontento kontejneri vazdino duje bare kashtenca. Me nisar na

dikhljem kadala operacije te keren e chej. Vov pashe chi thodas vaj gelas po paji kana nas khonik te na sikavel pesko mastno thaj zurales chorro gada.

Aver droma dikhlem e džuvlja save duj vaj trin divesa šhivde o lin kanvas tkanime khere. Von ushtyarde les thaj kerde la te shushen tela o phabardo khamsko drom zhi khaj kerdzilas balval. E chej mindig akharda man khere numa me kerdem sar te na ashunav. Ando maripe, e shejori -ande -zako sas vi palpale katar o Turino kusa jekh shejori. Palal o respekto karing o Salvatore, o pasoson, voj sas tretirime sar jekh krajica. Pe kodi vrama von ashile ando gav thaj pala e okazia e chej cirdas avri o parfumo, line toaletura, shushe vasura, stol thaj salvetura te keren jekh lashi impresia. Ande kado than sas man sar jekh sluga, bishademas man te kerav e komisiji thaj te lav paji katar e fontana, ke te bishavav o gosto sas jekh na-lačho.

O Krećuno avilo thaj, palal o nordo običajo, e neve raćasa sas la jekh shukar dar katar o čhavo Jezush pe lako čhavo: jekh shukar serviso katar e čhura thaj e luludjenge čhura. Me lohav pala late, numa ande sa kodi vrama phabardem xolyi desar kodola butya chi kerdyile. Me kerdem maj slabo thaj maj slabo. Sas drakhine numa nasul te xas les: trubulas te cirdel les vi pe vin. Numa kodo so chordas katar le susedura shaj xas. Le hazelnuts sas kidine numa te bikinen len. Me xalem uni anda lende garavdes kamav le shipka le shkolaki. E uncle kinen o thud numa po krechuno thaj o Pasha te preparin e biskvitki thaj me sas skimmed les kusa jekh čajno čaro kana phabardem. E chej skurto kerdas o ovodo pe ox jakha. Butivar sas manqe speranta ke voj ka čhivel la: - Te thovas les dur so kana si amen jekh tikno thaj o ovariko ovar (voj sas jekh terno katar o Messina savo boldilo pes k-i phuv te kidenas e jakha save kerenas len te nakhen fresh) ame bikinas len thaj len e love -. Vov chidas e jaja duj shon thaj pala kodo bikindas len.

E Messina so kinel e jaja sigo arakhlas jekh chirikli ande pesko vast. Le figura trubulas te aven lov, numa varikon shaj xal, le kaver muklas len ando kham te bikinen le vaj te inkren le pala o jivend. Ando oktober ando vesh sas shukar

kashtane. Varekon pelas lesko papo muklas len pe e sobaki mesalya (na pe plato numa pe knob so sas grastano katar o ulej so vazdas opre anda e lumina) thaj pe raciate, kana opre ushtyilas pe shtar te zhal pe buchi vov ushtyilas. me opre thaj mukhav e kashtane, phendem mange: "Kade si o dejuno". Me sündem thaj xalem len bokh, numaj von žanenas katar o ulej thaj inevitabilno kerde man o dukh ando stomako. O papo lavdas krujal: - Me kamav muri unuka, Me chi preparinav le kashtani kana inke maj palal si ratyi -. Ande realiteta sas muro papo ande leske jakha. Sakokanak thaj atunchi galbeno, jag loli sas, kana xolyajlas: vi te cine, kodola jakha invadirisarde lesko muj. Von sas tikne thaj fundone sar tikne thana katar so me nashav avri. Ande kado vrama triumfulisarde o dyasenterija thaj le vurdonura. E chej butivar das man jekh čajno čaro uljesko. Kado inkrel e kerme dur, murmuncisardas pe korkori... atunchi las voj e "IOritu": - Mazzai jekh vermu gruxu quenu pagana, usa u mazzu so sugnul sa e kristianura. O Luridì Senu, vaj o Senu pe martes Senu, O Senu Mercuridì, O Senu Giuvidì, vaj o Senu Senu, vaj o Sentu Sabutu, i Matteia dujd ženo pe patradzi u Viermu Stradudu jekh Tierra Casca.-

(Me mudarav jekh masno vurdon kana sas man pagano thaj akanak mudarav les ke me sim kristiano. Pe Sunto martes, zhi khaj o Sunto kurko, pe Sunto kurko, pe Sunto parashtuj, Sunto savato, pe ratyi le pasha e Storma Storma perel pe Sunto kurko, pe phuv).

Na zhanav, sar shaj trajiv.

Kate putaras jekh parenteza.

Pala but bersh o stomakosko dukhajipe astarda man. Me gelem te kerav e strålar kusa mashini kade bare sar jekh soba. Von dine man parno chavoro te acharav vaj si varisosko ulcer. Ferik ke chi dikhel pe kanchi. O radiologo phendas ke vov sas gastritis thaj das man vareso paliativno te shaj malavel tele e dukh. Me reslem ko

punkto te na shaj te digestirnav jekh paj. Me simas karing le panzhvardesh bersh. O Paolo, jekh amal e Armandosko di Pieza, propozil te ingrel man k-o jekh specialisto. Vov vi avilo katar o Dr. Mazzeo. O gastroskopiako instrumento nashti te del andre ando vas. - Chi zhanav te muntuj kadi romnyi - phendas o doktoro - o allori phandado". Sa le manusha save kerde gastroskopia avile avri anda soba le punrenca. Me ande strecher kusa o Flebo. O doktori phendas mange jekh zuralo zutipe duj shon. Kana me irisardem o instrumento vov inke na nakhlas. Jekh kaver inke maj zurali grizha pe trin shon.

Pala pansh shon las e angluni vizita so o instrumento las te phagel perdal o pylor. "Ćudipen!" O Dr. Mazzeo phendas. Te lel pes o tubo, vov kerdas man but pućhimata te haćarav te si jekh kongenitalno vaj kerdas buti. Anklisto te rovav: "Sa shaj te avel o ulje so o Zizi delas man sako jekh drom palal e kermume". O doktori thol peske vasta ande bal: "Ulyet?Thaj san tu zhuvindo!". Kontinuirindoj o grizo sako ćhon thaj palal kodoja repetisarav gastroskopia.

Pala o Dr Mazzeo so skipisardas muro trajo akanak pala bersh shaj te loshav habesa numa varisosko containment medicina.

Kana varikon akharda la anda balkono, e chej inkerdilas o shero so boldas len. Von atunchi dine lake rād te lel jekh glaso po posto Ferrochino. Voj konvincisardas peska romnyake te kinel les thaj ratyi vov das mange jekh glaso.

Ande kodo kher, maj dur, vi e supersticija sas rajil. O papo mindig sas jekh shero dukhado pala o mol so vov bishadas tele, numa pala leste e dosh sas varikasko nasul jakh. E romni sas te del la opre: voj lias jekh plato pajesa, shutas lon thaj jekh drop ulej thaj pala kodo kezdisardas le Pricyntusa pala o shero dukhado: - Ogliu Biridittu, Ogliu Santismu, tras ta stash khere thaj o Scaccia Stud Marocchiu, Ogliu Biridito Fatorti Fattori thaj skaccia Stim Mamumcca... (Baxtale Ulej, Sveti uljesko

Merikeri đindos pe akava kher thaj tradela akava bilačo jakho, bahtali ulje kerda zoralo thaj tradela pe akava beng...).

Kado baxtalo uljesko fleko, maj baro, avri shudino, pala lengo pachape, nasul jakha. Jekh skurto vrama pala kodo ke kodo paji sas pherdo shtar riga ande soba thaj o shero dukhadas leste.

Te sastiaren pes o uljeske nasvalimata, e paj sas asociirime, thaj jekh kotor mas te keren o buljono. Thaj o xoraxano mishkipe sas, lenge, bi doshako! Detehara dine mange jekh glaso paji kusa Magnesia. Pala jekh vrama sa o tremo musaj sas te zhav avri ando shil te slobodisarav man. Kana me rekuperisardem me bičhaldem man katar jekh žuvli savi sas te khelel magija: jekhe thread so voj mezisardas man katar o šero ži ko punro thaj sa kodo e horizontalne vastenca. Jekh kotor xasajlas, tele cirdas pesko meripe pe kodo bersh.

Vi te pe pengo drom sas le papo patyamne ando Del, ande le swuntone, ande Madonna. Sako bersh 8 septembro, von gele pe punre ando Tindar, ando sanktuariumo dedikuime le kale Madonna dur katar o them karing le shtarvardesh kilometri. Deja katar o panzh bershengo musaj sas te kerav kodo penanso.

Pe okazia le pilgrimage-enge ando Sanctuariumo le Tindarosko o dyes anglal, e chej kerdas le tags (slippers) le vurdonengo. O papo punktualno gelo te rodel thaj las khere jekh vaj duj diveske kanin te khelel. Te kerel pes jekh lači impresia, i čej vi kerdas e pherde aubergine. Vov sperjadas pes thaj thovdas pesko muj jekhe kotoresa. Atunchi i gili "kaj si o Zazà, mîrî shukaripen" sas anθ-o vogue anθar savi me siklœvavas te akharav la "Zizi".

Ame kezdisardam pala o Tindari krujal le desh thaj jekh ratyi te arezas ando mizmeri. Nasvalo thaj iznemošime pala muro fragiliteto me butvar pučlem jekh tikno šukar pani, numa von na kinen les katar e stalo sar sa e aver nasvale manuša: von čhiven e jekhto fontana savi si ande khangeri katar so o tato pani vazdas pes so vov na kontribuisarda te asal pe arsa. Pala e tradicija, e čik, fasola thaj kanelline

kine, pala kodo gelo pe masa, rudjisardas e Madinuzasa thaj po avri gelipe maladjilam e kolegosa thaj e paternalne rodlarnenca. Pe mizmeri gelam te xas tala le maslinenge kashta le krujalne. But nasul sas man kade nasvalo, kodo djes chachimasa sas mindik apetito habe te kerav jekh lashi impresia angla amala. O luncho sas jekh zhungalo kanin so sas pecime ando furno, ke o papo si inevitabilno jekh parno rachi angla kodo ke vov gelas te rodel, auberginura thaj pherde paprika, grast thaj khereske biskvitki. Te irinen khere amala line jekh means: o mašino vaj o grast -drades vagonura. Me dikhav, aba reslem te zhav palpale. Feri te sas jekh papo shaj pochinavas man pe grasta, kaveres sas dukhade.

Panžto kapitulo - Le owls

Vi pe o temato religijako, sas muro papo registrime ande jekh konfraterniteto, von sas len e obligacija te priznain thaj te komunikirin pe palma sundal ande khangeri San Giorgio. E ceremonia sas pe panzh ratyi, o rashaj anglunes priznaisarda sa le murshen ande jekh kapela, pala kodo las vov karing o konfesionalo le djuvljange.

Kana vov astarda peski čhej, savi phirelas jekh baro kalo šero, vov phirelas o gada pašal o reshetka te phandel pes maj but: dikhelas pes ke vov trubul te kerel kamile inhalacie. Vov phendas thaj pala kodo: "Akana si pe tute - phendas mange. Vi te kamav te kerav konfesia thela o bersh chi birisardem. I čhaj palem inklistos man: - Tu na trebul te keres laça o Raj, dosta jekhvar anθ-o berÒ, aver rig na si tut dosta te les o gazda ke vi tu šaj te keres bezex le jakhença -.

Karing inja Sveti misa, Komunija thaj sigo khere. Sar so si normalno, o papo anda bi lashe grundura sas te ushtel, o nervoso kosh avilas lake. Na-deskriptivno scene kerdile: te trubul te trubul jekh dives jekh dives, nashti te spit, aver drom o Raj sas shudino katar o muj. Te si ke palal o nasulipe kerdas pes, vov lias o kapako e čangako, čhivdo andre thaj sas reflektirime o likvido e pajesa thaj o šekro. Pala o Sveti Kurko, ame ashilem ando gav vi ratyi te phiras pe raciake predikimata so o monaho kherdas. Pe kurke sas e luludja, jekh biskvitka ande diferentne forme kusa pherdo zurales -boiled jaja kusa paji thaj anelline, toxicno kolorime ingrediensa. Pe dive e divesesko, o Digiuni vizitisarda sa e khangeri e khangeri kotar e hveteske

thana, atunči trin lila kotar e nephella (medicinakere grasta e but intenzivno parfumosa) sas čhivdine) so garantuinas mishto -te oven ko sasto berś.

Tela o djes musaj sas te kerel buchi te na dukhavel o krucifikovano Jezush, te si ke vov chidel e aguljaski sting, te dikhel pe peste si o riziko te dukhavel o truppo, thaj kade maj dur. Pe kodo dyes sakofalo so me kombinisardem, chi lem chi le bare, kaveres rovlas o Jezush. Pe desh thaj jekh savatone sas e misa pe Pacha thaj Ushtyipe. Sa e ©have ingerde le gulumença te len o Òuto binekuvintipen thaj palal kodoja han les. Me chi birisardem te lav tele kodo satisfakcia ke musaj sas te inkrav muro dove duje jaja pe shkolako drom so sas organizovano arachi pala o Pasha. Me trubulas te dav les e sikavneske. Pe patradzi chinde mange jekh airoplano chache pastasa, o maj cino te na zal but. O papo sas kade but te shinelas leske papuchi kusa o skurto vas so formirisardas pe jag. Te iklistis i chej ke agorisajlo jekh buti thaj pokindela, vov rekomendisarda manqe: - puken e kako te anel e love -.

Voj thaj me musaj sas te kamas les pashe sar duj slave zhi khaj vov sas mishkime thaj das desh lire lake thaj pansh mange. Me love nashti te lav les soske von sas kerdine pala e piggy banka. Jekhvar phendem e chej me kamlem te khelav o lot. Voj sas pe jekh gindo anda kodo ke voj pachalas ke voj njerisardas. Me sas jekh xoxaipe. Ande realiteta, vi me hatyardem man ande vestipe ande komparacija le amalenca: sas len gada, numa von chi kamle e chej thaj me sas musaj te anav intrego gada. Savori phirenas parne pamukoske čara, lole vaj lole, musaj sas te lav sama pala e šokura save kerde lake oranžo, tinto so kostuil maj cerra katar e aver. Me andam len opral o kolin suportirime katar jekh elastiko, numa o maj baro pharipe si ke, bi punrengo, von resle pe o ankle. Me lem jekh parno skurto socko pe opre kusa aspekto. Me aba marginalizirime sas thaj vi musaj sas te kerav diferencija pe gada. Sa e pansh lire sas man gindo te kinav jekh parno maj decentno socko so me zhavas ande raciate angla kodo ke zhav ande klasa. Kodo djes o bolta sas phandado. Nashtig zhav khere le lovenca ke e chej araklas len. Me gindisardem te garavav len tela jekh bar pasha e mule pista. Pe raciate vov del brishind thaj si

papiro von dezintegrinde intregoneste, sar me acharav po kaver rachi kana gelem te rekuperav len.

Von nakhle panzhvardesh dyes thaj e dej pushlas man, vaj me njerisardem o lot. Nici ni sasncero thaj me rāspundem da. Kodola love chi avile khonyik. Pe Sunto Parashtuj, kana sas e procesija ande čast katar e Madonna Addelorata, so maladjile e sikavnesa manglja la eksplikacije. Me mulas anda lazhav. Definitivno voj chi djanelas pe sakofalo, anda kodo lem duj slaps anda e chej tela lako zuralo dikhipe. Pe shkola mindig gelem, numa bi lashe resultatura. Khonik chi acharelas man thaj me mindik sas promovirime anda e rekomendaci, anda kodo sas muri dej tajsa ke von mindik kerde man te studirnav. Me numaj mishto simas le mucasa, zhikaj jekh dyes o pindjardo kako palpale avilas anda foro le trinesa thaj o animalo las jekh kotor te xas. Te lel jekh musketo so mukhel le ketani mudarde les ande phuterde phuvja. Pe mande sas jekh baro žalipe.

Pe vrama le threshing-esko me gelem te astarav le zelenimata le hvete thaj le orzoske so ashile pe le bersh le susedonge, shudem len ande jekh vurdon thaj inkerdem len ande mulina pe o paji le gazesko Tinder. Me atunci ingerdem e aro te Novara k-i kuzina e dajaqi savi, vaś jekh buti, so sas jekh phivli duje tikne čhavenθar, detehar savi andas pesko farino te lel varisoske love thaj jekh cerra manro le shavorenge.

Ando september kana e figura sas ripime me ushtilem pe e planti thaj pale sikadem e smakfull fruktura deponindoj len ande kashteske korpa so phangle sas kusa jekh hakaj pe branche. E figura sas cirdine thaj mukhle te shushen ando kham pe jekh kaniniko. Pala uni dyes von shushe kerde. Pnashime ande bare korbi sas xale ando jivend. Ande kodola shukar periodi, e Mrs Maria, e susedo pasha, preparisardas le shushe figura. Me butivar gelem te arakhav les. Vo sas e de bute ciavorengi. Jekh anda lende, o Carmelo, sas epilepticno. Sako drom na maj sas arakhlo. E brigaki mami sas te rodel les thaj me skurto vrama lohav man akompanime.

Kana me simas ko pandžto klaso, o sikavno manglja te del varningo e dadenge thaj dejange save ka anen amen ko mozivo te dikhen o filmo "O tikno Alpine". E papo: "Tu te dikhes kodola junk na ka djan". E rashajesko nevo angla kodo ashundas: „Trubuj te bishavav la, me chi dikhav les”. Atunchi von mishkisajle thaj me shaj zhav.

Jekh paketo areslo katar e dej e bonbonenca. Me andem uni anda lende ande shkola. Kado sas jekh perioda pe bokh thaj e bonbonura sas vi skurto. Le sikavneski phenj sityardas shtarto, kana me panzhto simas. Vov manglas e bonbonenca jekh maj chorri shejori sar me so sas nasvali thaj me mukhlem len sa.

Ando 1945-to bersh muro dad palpale avilas ande Domodossola. Dikhlem les pale ando april 1946 thaj lesa sas muri dej so zhukarelas jekhe chavores.

Te nakhavav karing le desh baxtale dyes le dadesa thaj dejasa. Butivar gelem te rodav le phuren thaj le daden, anda kado xalem o kamipe thaj pijem but gazura le phurenge, kon len bikinde. Pe agor muri dej kamlas te ingrel man lesa ande opre dino Italia, numa e chej mindig xoxamni thaj egoistikani, vov konvincisardas la te mukhel man lasa. Me reslem ande pandžto klasa, sajekh sas man pharipe te dav muro fragiliteto. E nevimata pa o bijando tikno phral avile ande le djesa. Savorre baxtale, numaj ande jekh vrama ande kodi vrama rovav losshasa thaj dukhasa. Shaj ke anda kado o sikavno promoviril man vi te na puterdas o muj pe examenura. Kodo bersh o them kerdas jekh kotor anda gymnasium thaj paschi sa mure amala sas gata pe admisiake examenura te shaj len andre. Pe mande na sas shajipe: e uncle sas persuzime ke numa le vurdonura phirenas ande kodo tipso shkola. De fakto, palal so agorisarde o gimnaziumo, jekh atunchi musaj sas te zhal ande Messina pala o majstro. Mure dada thaj deja trubunas te gindin te bishaven le love pala le lila, von chi kerdine chi soske koshti. Me zhav maj dur te rovav ke kamlem te zhav maj dur ande mure studiji. Pala kodo dine man shajipe te skirisarav ande profesionalno duj - bersh, jekh zurales chorri specija ande mashkaruni shkola so trajij duj bersh.

Le maj chorre gele kothe, ande sakofaloste me acceptisardem. Te phirav angle thaj palal, ratyi thaj palamishto me zhav po kurso. E shkola sas mishkime: e maj rovele mursh vazdenas pesko vast karing o rezhisero so sikavelas e matematika, vi von kerde klaro e italijake thaj e francuzikane profesoronge. Pe čhaja, khereske butja thaj nocije pala agraria pala murša sas afektirime. Ande realiteta, khanči na sas sikljovipe. Miro profito sas lasho te avav skurto thaj jekh baro trushalo te sityuvav.

Angla o shkolako bersh agorisajlas le sitjara pe jekh charity teatro. Musaj sas te kerav jekh avri dikhipe sar jekh skugnizo. Sas jekh paposki koppola, skurto skurto. Kana phendem lake dadeske voj phendas: "Tu milch te thoves o Kauzi". Na xasardem muro gindo: Me gelem khaj e romni e Barbriere Liezzaki te mangel e papuchi leske shavoreske pe kredito. So pe račate e recitacijasa me urav man sar jekh skugnizzo, maškar but aplauze thaj o desperacija e uncle-esko, so pala e okazija sas prezento ande publika.

Ferik ke vi kodol duj bersh nakhle thaj me agorisarde e shkola sajekh gindisardem ke me sim kade ignorantno sar thaj maj but sar maj anglal.

Kapitulo Sesto - Vossia jertisarav man

(I lumia le cherhajengi)

Me deshustar simas kana ando agosto avilas muri mami te dikhel man le dadesa thaj tikno phral so dikhljem angluni data. Dikhindoj lesko tikno muj kerdas man baxtalo thaj me serav kodo dyes sar jekh anda le maj shukar ande muro trajo. Mure dada thaj deja sas decidime te len man lensa te shaj lav man palpale ande shkola, numa e chej pala e dethevardeshto data divertirisardas len katar o gindo: vov bishavelas man te avav jekh sjuksköterska kusa e perspektiva te sityuvav o trade mishto. Thaj kade kerdzilas, karing muri volja. Mure dada thaj deja gele thaj me ashilem ande Sicilia sar jekh idioto. De katar kodo na maj sas man maj but pacha thaj mindig rovdem garades. E uncle phende ke o muro sigurno chi kamlas man sar von, kon vazdas man sar jekh shejori (jekh shejori sigurno sas te nakhel mure sa kodola dukha). E chej jekh dyes gelas anda o maj lasho shvedo ando them, kaj vi muri dej sityilas, te pushel man, hoj voj kerdas man. E shvedisko chib dine atveto ke vov aba sas les ohto sheja thaj chi birijas te vazdel o numero. O dzives palal laki chej andas lake ovoda te convinsin la thaj kodo phends lake: - Me pale recenzisarav ande jekh chon, jekh anar e làvei shai te mukhel pes le Torinosqe thaj o than vaś tumaro nevo ačhilo -. Punktualno, pala jekh shon muri dej bishadas man ando laboratoriuo. E terni romni, savi na nakhlas jekh metro thaj dopash ande ucipe, primisardas man: - Mishto, me lav tut ke san dukhado, me imaginas ke majfeder

aves mande, maj but sar te aves ande gava kusa tiri chej -. Na sas doshalo te gindil kade. Pala kodo, kana oxto dyes prezentulisardem man. - O laboratorio kezdiĵ te fuck, phendas vov - atunchi lavas o podo -. E paramiĉi astarda te ŝunel man. Me astarav te ĉistisarav sar me sem kapacitetno. Me sem tikno ande statura, me simas deŝuduj, numa oxto.

Na danav te thovav o podo: ando gav sas katar bar thaj ando gav, kaj sas e kashta, e ĉiri nikada na thovdas la, anda kodo te na konsumiril len. Me zumadem te kerav sa so shaj, numa e sjajpe das man e gazhes ke chi lav mishto. Pe inja von aresle e butjarne thaj astarde te len intereso pala e nevi kauza (ĉhavo). Savore dikhenas man e havosa le milako. Me hatyardem lenge vorbi thaj me perdem katar e nuveria na zhanav e esencialni butya le trajosko. Sako drom von dine man jekh-duĵ butya sar jekh shvedo, butya so me na lohav te kerav, mindig bisterdem ke chi birisardem te studirinav. Sas jekh pozitivno rig le dyeseski: po mashkaruno mashkar na trubul te boldav man palpale pe phuv so xalem tajsa khere, me cirdem jekh salveta pe e mesalya, sas man o glaso, e shisha paji thaj jekh plato. Pe skurto vrama, te xas jekh kotor zuralo manro thaj syr zumadem te smaklin te shuvav e mesalya sar sa e normalni manush. Pala o luncho gelem khaj jekh susedo so sas inja bersh maj phuro mandar thaj sas jekh shvedo. Voj zhutisardas te putrel mure jakha angla muro naivno. E dej trajisardas lasa, jekh phenj elefantosa thaj jekh kaver nasvajvelas.

Unjivar akharde man te lav jekh plato supa. E shvedisko shtrafo manglas man te zhutiv la te kerav jekh cross stitch broderija le chavorenge gada. Jekhvar sas man kriza anda dukh thaj mukhle e buchi pe dopash. Jekh aver drom lem o asva le brazierosko thaj shuvav les pasha e trappura. Phende: „Kon marshela? Ce Pigliau u Morbo? Pe agor von hacharde man thaj jertisarav mange.

Varekana me uŝtilem katar e monaja katar o Antonikano orfano te khelav e orfanesa. Me legisardem len jekh cerra, ke von trajinas lenge dyesa ando ordning. Von xale e mesalenca sajekh mishto set, palal kodoja khelen thaj po agor ande

establishime vrama von dedikisarde pe pala e devocija le Devleski te rudjinpe. Gindisardem: - baxtale, naj len maj but dada thaj deja thaj inke von živdinen mišto e monavença, kana si man dada thaj deja tha' vi me si man zorasa te živav kadale urseça e papoça -. Pa lengo džanipe, te na avel jekh maj palal skuchno puçi, sako drom gelem te rodav jekh paternalno chej savi trajilas ando gav. Manglemas latar e love te biçhalel jekh lil le ženuençe, mangav te lel man lenθar.

Ando november sako bersh line man ando Sant'Ugo Fair so sas pe Piano Vigna. Ande kadi lokacia e paternalni phure thaj dada kerde jekh baldapi kote so von kerde mas thaj grilovani kolbasa so bikinen pe khetanes kusa jekh lashio glaso vin. Pe mande sas jekh shajipe te avav khetane e paternalno rodlenca, te lohav lashe mas thaj te pijav jekh kolorime dikhipe, te dikhen pe e stalosa kusa bikinipe e maj brazier, lanternura, crock-pota, shtarto thaj bumbaelli.

O dujto dives amen inke džas ande Badia Vecchia pala o festo e Sant'ugosko, jekh masa, jekh tikni procesija thaj pala kodo inke ande bolta le phurenge save dine man kolbasa, manro thaj dikhipe, kado tapedo katar jekh shisha phandadi kusa jekh shisha jekh. bale pe interno.

Jekhvar maj anglal 3 djes gelam ande Messina. Ame sovas katar jekh relativo. Voj sas mange jekh cerra nasul: voj phendas le dadeske, so chorde le jakha anda jekh kherutno anda o marketo. Me sikljovavas e katekizmosa so na sas te avel čordo. Sa e shejori ande ratyi gelam khaj jekh džentlmeno so kerdas figuri. E papo te sikaven pes generozno dine man love te kinav len. Pe o alopeski masa ande Castrangia birisardem te kerav jekh nativitetosko than. Sa e branše katar e asparagus thaj nesave pamukoske luko me formirisardem jekh koliba. Pe ratyi me lohav ande atmosfera duj ljumi so sas kerdine kusa nut shele so si ande ulje thaj jekh kotor string pasha o Chavosko Jezush. Vi o papo Michele aprecirisardas e idea thaj kamlas te premisardas man: "Ntoia, vov shudel duj figura India", thaj e dej gelas te lel len tela lengo pato kote so von sas prezervirime.

Kana me ačhilem te sovav korkori numaj ande Novara, ande perioda e Krečunoski nevipe me gelem e susedosa Antonietta pala e funkcia savi sas 5 raćasa ande e Anunziata e Anunziataki. Pe fundo le khangerako o sakristo dine le pochinde stolura. Ame lijam len khere. Kana irisajlam amen vizitisaras e Carolina, e inženjerisko praxome, pe buti so sas aba raćasa maj anglal. Pe kodi vrama aba gelas te drabarel o paji ando San Franciskfonden bare shtartosa, te pherel o kashtno tanko. Vov phendās: "Caùùsi, ažukārav kathe, me ka dikhav te si e džentlmenā maj angle nesave biskūtā, kadja te keren dejun". Vov skurto vrama palpale chi irisajlo pusto - hand. Me akharav e Antonetta te ushtiel thaj te phabol o maj baro. Kana e Carolina chi araklas maj but te xas me gelem ande kuhnia te lav jekh kotor zuralo manro thaj jekh glaso paji anda "bumbaello". Dzi ko 8 amen ačhilem te keras medone centrie, palo odova phendam adieu: Me gelem ko laboratorium, i Antonetta ko lesko kher te ažutinav e daja te ovel ekh ćhaj 8 phralenca.

Feri ande Novara me hatyardem jekh foro. Kana me gelem te arakhav e phure Turi me čistisardem o glaso thaj vov dineas man "ka Sna" (o tipso). Me gelem te kinav o lak pe lachi. Me vi kinedem o solvento te lav les kana me hatyardem ke shaj malavav man le paposa. Me hasnisarav borotalco sar jekh pudder pe muj. Alas: jekh dives me muklem les pe lesko muj thaj nakhlem mire pharimata, slap thaj insultura. "Kaj arakhlān e love pala kodo bal?". Thaj me: "Na dikhes ke si farina?". Mezijpe ke le susedura sas ande jekh kaver kvartalo. Jekh dyes akharde man te zhav po cirkuso. "Naj man love..." phendem. On dine len lenghe. Ande mizmeri maritora o laboratorium te shaj loshan e showosa: majmura pe trapa, chavora pe grasta, elefantura, klovni, buchia so chi dikle. Ferik ke musaj sas te lav 8 lire.

Palal nesave divesa, kana me gelem ande Castrangia, ando San Salvatore maladem la dejasa jekhe shkolako partnerosko jekhe sakosa pherdo zelenimata so kinen le kherutne. Pushlas man te shaj zhav palpale ando gav (pala kodi vrama so vov zumadas lazhav te zhal po placo le vurdonesa!). Me reslem, gindisardem te vazdav varesave love e tiposa. Ferik ke vov marlas pe khere, vov premisardas man shtar

amerikanitska arachi. Na xasarav muro gindo. Me lem jekh lira kana bikindem jekh centro jekhe fantinaske. Me kerdem kartoneske pinzharde punrenca thaj vastenca so si cirdine pasha jekh skurto vrama. Unji chavora kinen len pe uni centura. Jekh kaver idea: solglasögon le chorre shavorenge. Me rodava transparentno koloritno bonbonura anglal e bare. Sas shukar papiro te cirdav o ramo thaj shaj te lav palpale kaver centura. Pala duj shon birisardem te boldav o 8 lire.

O dad vi te si e avansime vrama, e astma thaj e hernia so vov andas de katar e bersh, vov zumadas te distrahirinel pes ande e phuv, soske leski shejori pashe chi gelas te dikhel les. E duj shon ando milaj sas mishto kana areslas e shejori -ande - lagen anda Messina: kado shutas o lin thaj sober o kher te shudel la khatar sakofalo so sas akumulime thela bersh.

Kana arakhlam les phends manqe: - Tumari dej si lažav, n-ašti te keres jekh ćoro phuro te dukhavel pes anθ-i sudium -. Pe ratyako dive gelem te raportinav, numay i phei kritikinya e phei -anaza: - si yek foro, shaj te gndinel pe korkoro so mangela pe -. Thaj me phendem: "Voj si chachi, me dikhav o čistipe so kerel: voj vi thovdas e acidosa o urinato thaj palpale irisajli shine". Pe kado punkto das man jekh slap anda kadal buchia chi trobujas te vorbij thaj me simas jekh chorro.

Jekh dive o avo dija man love thaj me kinedem jekh giljaki lil so o raklori taro laboratorija vakeren. Varekana me reslem te garavav les, numaj jekh iven na sas man vrama thaj o papo akkredito astarda te del blasfema: - vi kadala nasul šukar, akana tu san dominirimo -. Pe kodola vorbi shudem les ande muj angla kodo ke vov kerdas kado. Angla muro revolto vov chi maj dikhlas amen, tele cirdas o vurdon le pantalosko thaj las te marel man zuales. Karing trinvardesh bershengo simas thaj kado sas ekhto data kana voj phendas peska romnyake: - Zhanav ke jekh giuvli pala e opruni Italia kezdi, lel pesko nevo nevo po them thaj bishavel la peska dejasa thaj dejasa -. Ande kodo momento me hatyardem man baxtalo, bisterdem vi le dukha le barengo so lem, pala kodo gelem te beshav pe luvudimaski rig. O tunyariko las te

zhal tele, me gindisardem, zhikaj le ratyake sumnale infiltrisarde le branche le kashtengo thaj jekh cini tato balval sas avri pasha o paji.

Me ushtyilem pe jekh nux thaj sovav thaj dikhav pe nuverura. Me but sunosardem, jekh swarm koloritno suno. Jekh ljumiako brishind cirdas muro muj. Me putardem mure jakha thaj čudno kamav kodo than so me mindig hatjarav thaj me realizisardem angluni data kusa čudipe so sas lumija numa katar e čelengi lumia. Me muklem man te zhav ande kado stato te mukhel, pale sunosardem. Baxtalo sar jekh misteriozno fluido andre ando drop ande muro tikno trajo. Me na sas jekh shukar čhavo. Le punre sas rumusarde, ke von phirde pe le shorde paj, numa sa muro truppo, thaj vi o duxo, akanak sas obichajime te detestulin sakofalo so shaj dichol shukar thaj kovlo. Numa me priznav ke kodo skurto soba anda kodi ratyi sas shukar thaj chi arakhlem kado maj dur. Shajke anda kodo inke inke chi hatyarav. Jekhvar jekh vast thodas pes pe muro shero, e mami Antonia aresli thaj pe pesko drom, abruptno vov cirdas man: "Te zhas khere. Kana ame areslam, tu ka chumes o vast pe lesko papo thaj tu phenes leske - E Vossia jertil mange -> -". Thaj kade sas.

Kodo ratyi gelem palpale sa tremo, pe ratyi chi birisardem te sovav thaj nakhlem le chasura ande jekh spasmodicno azhukeripe le dyesesko. Te čhivav man ande muro soba bi te realizirina man, jekhvar transalizime sar pala jekh akharipe vaj pala jekh krugo katar o šajdipe, so mangelas man alarmanтно thaj dukhavno thaj na dineas man jekh kasht. Me nakhavdem e aver vrama e putarde jakhenca thaj cirdem e monstrura save o rat e ratyako cirdas pe zidura thaj, bi te avel man e zor te kerav khanchi, me rovav thaj rovav. Numa na sas jekh tristo rovipe, sas variso aver so nashtig percipisardem. Po kaver dyes chi zhav po laboratoriumo, ke muro truppo sar jekh geograficko papiros, kade but sas pherdo brush. Me numaj palpale avilem pala jekh kurko kana le znakura kezdisarde te nashaven.

Stato Kapitulo - Emilia.

Pe sundal palamishto gelem ando orfano kusa varisosko amala: jekh nunka phendas o Evangeliumo ande jekh shukar forma kusa uni relevantni šakalimata. Savi lossh te nakhas kodo chaso ande lossh. Jekh djes phendas amenge ke o biskopo anda Messina avla ando oktober pe konfirmaciji.

- Vazdes tiro vast savo kamel kadava sakramento so me komunikirinav les e arkinikane Monsignor Salvatore Abbadessa.- Na žanav so te kerav skurto me vazdem muro vast. Palal nesave divesa phendem la Zizi. Voj sas lazhavdo: trubulas te rodes jekh godja. E shej e poshtake, e Miss Rina, terni sikavni. Sar shaj pushas les? Pala kodo djes gelam khere thaj voj sas pe jekh gindo. Pe 9 oktober 1948 pala mizmeri gelem mure amalenca ande Matrix Khangeri te priznav. Pala kodo dyes gelem ando kher le devleske detehara, so das man jekh brasleto le ilesko le ilesa. Me kezdisardem te loshav. Pe 11 bersh gelam ande khangeri. O biskopo areslo thaj astarda te khelel e Sveti misa. Ande intervalo ame line amen ande centralno nave thaj jekh pala jekh so vov konfirmisardas amen. Pala e masa, le papo chi dine chi jekh devlikano kafe. Von numaj pozdravisarde les kana akharen la numaj "kommare".

Me arakhav ke sar čhavo kana irisajlam katar e Castrangia anglal te aresas ando gav sas jekh kapela dedikerime e Skepitorisqe. E zizi stopisarde jekh momento thaj phendæs but "oh daja, oh daja...". Me gindisardem ke kado si jekh rudype. Kana

kerdem man maj baro me haćarav ke ande than vov akharda peski mulo dej, sas o grobo so si phanglo numaj opral e kapela. Nikana na vizitarav o grobo soske o Zizi ni zas k-o festo le sfincenćo. Me dźanavas ke pe kodo okazija e manuša kinen e luludja katar e Miss Signorino ande jekh than khaj bushol "Fussadello" thaj pashe ande procesija von gele te hasnin o grobo lenge amalengo. Jekhvar kana propozisarav e Zizi-esqe: "Sosqe na źas vi amen te vizitaras vi tiri deĵaqi grobo?".

Vov dineas anglal ke vov si te avel les dukh. - Naj hasna te akhares "dej - deĵa" te na kames te anes len vi jekh luludji. - Pe kadal vorbi pashe mishkinpe. Ame gelam ando Fussadello te kinas uni krizantemi. Pe o dives e svetosko me gelem te akharav e phure Turi te keren amen te akompanirin o grobo "Maj", mange jekh rosa dej. Thaj o grobo musaj sas te rekonstruirinel les maj anglal ke ande maripnaski vrama e jekhto bomba perdas po grobo phagerdas les.

Vi te si ke me gordo ke njerisardem jekh kaver maripe, mure gindura gele khaj muro dad thaj dej dĵes thaj ratyi. Me zumavav te distrahisarav man kana simas ando laboratorio. Me astarav te lav o smak te shivav: Me kerdem e ovaciyi pala le strapura, me phurdem pe charcoal-esko vurdon. Kana o feri sas tato, bare sheja cirdas e kotora te paketin e gada. Te shaj te avel tenso sas hasnime te shuvel pe ande piombini shindo mashkar duj fettuccie. Me gelem te kinav len katar muro godfather savo bikindas pushke. Von sas punktura so musaj sas te flatulin le martosa. Jekhvar vi me flatisarav mure vast... Ande kado vrama e romnyi Orlando inkrelas pochinde cut kursura le maj phure shejan. Me beshlem dur numa me tendisardem muro kan te hacharav variso katar e lekciji. Jekhvar phende e uncura ke zhas ande Fantina te arakhas o "kommuner" thaj e "apparadimata", kodol so kana avile ande Novara pe importatni komisiji sovasas amensa. Jekhvar kana o Komàre pućhlas Zizi "Sar si tuqe?" Thaj zizi: - Av Òaj te dikhav e jakha, Źanavas ke Źanavas - (na xasarav o dikhpen, na xatàrav man).

Sas man o tipso le dadesko Turi me gelem te kinav jekh kotor zeleno tela, te testisarav muri kapaciteta me paketisardem jekh gada. O dives e čhivipnasko vaś e Fantina avilo (duj çasură vaś o phiripen). Ame ushtilam kana 4. Manglem te surprizisarav e Zizi te thovel manqe jekh šukar. Kade pashe sas, hoj skurto vrama shaj phirdem. Kana dikhle mirre ćorimata von astarde te phenen: - Amen barilam thaj akana so aćhilo te areslöl baro, ćerel o ćingar. Te keras amen lazhav. Thaj me strafosardem: "Kado bi kamlipe, te kames si kade, kaveres, vi tu des tut!" Numa ande muro jilo gindisardem "sar me kasave skurto gada phirav...". Numa, amen areslam pe tumari destinacia. E rig pushlas pe kote so kerdem jekh kasavi shukar skirta. - Sa Figi Illa - (voj kerdæs la) O Zizi r ěl aværæs. - Atunchi kana trobus te shuvas variso ame avas lasa -. Civutta gordo...

Varekana ando gav dikhlem buti so dukhavel man. E Emilia sas jekh šukar -muto, šaj te avel bi kherengo. Svako sako dive nakhla kotar o drom kote so beshlem. Te maladjilas varikasa, ingerdas pesko vast angla pesko muj. Varikana le manusha dine lake jekh kotor manro, numa sas kodola save bi skrupckosko das lake syr krusta thaj pala kodo garavdaspe te dikhel e reakcia: e chorri romnyi beshlas pe jekh vudarsko paso thaj marelas lako shero karing o zido. Jekh dyes ande bolta zhav te lav tele, ashundem o zuralo glaso le Antoniosko, le korreske. De katar o abay, so si pe opre ando them, phendas vov ke e sardine aresle. Sas man jekh lira katar o tipso le dadesko so sas maj angle me gelem ando pesko te kinev jekh parno hektorura. Pe mizmeri phabardas o sovjipe le charcoal-esa, me peklem le sardine thaj shudem len ande jekh kotor shukar papirosko. Kana dikhlem e Emilia te nakhel, me dav les. Voj dikhel len ćudipesa thaj mencionisarda jekh šukaripe te del man baht. Me dikhljem la te beshel pe obichajno prago, voj chi shudas pesko shero karing o zido, numa voj andas peske vasta scarne pe lako muj. Kodo dives me na xas: musaj sas te lav o sovjipe katar e emberura so ashile te na kerav mure initiative te hacharen e papo.

Pe kodo drom, e Angela peska shavosa o Nino nakhlas pasha o mizmeri, jekh invalido manush so phirelas numa vorbisardas le gestonca. Von gele kusa jekh

kovlo te len e supa po orfano. Jekh dyes o Nino korkori sas peska kovlesa, duj raklorasa trajinas khere thaj nashletar. Nashtig te cirdel pe peski pantalona. Voj sas bi underkläder. Me skurto tele gelem te phandav les. Sas o angluno drom kana dikhlem jekh nango manush. Vai te si e uncle te pinzharen, sas te avel jekh skandalo.

Ande jekh anda le but lila bishade mure dadeske thaj dejake me sikadem o kamipe pala jekh vastesko chaso. Zhanav ke e romni Agostina avilas anda Domodossola, gelem te dikhav la. Sar dikhlas man vov cirdas man thaj das man jekh paketo bishado katar muro. Me putardem les thaj čudisardem les me arakhlem jekh parno bakresko bal kusa curli sa kade bare sar jekh deshto, jekh jänst shap thaj jekh kutija kusa o chaso. Me tremisardem e lohasa kana e dama aranzhisardas la pe muro vast. Dinea man jeckh glaso pani te irav palpale thaj te nashel khere. Pe kaver djes kana e papo avile ande Novara von phende ke te phiravas kodo pelo von line man ande losh: konik ando them sas pe kasavi buchi. Me thodem les sa kade le gordosa. Me cirdem muro vast palpale te sikavav o chaso sakoneske. Butivar dam les o shnuro, kade ande jekh skurto vrama avri phagerdas. Te zhav ande Castrangia maladzilem kusa uni phure manushes so pushlas man. Te na kerav jekh nasul impresia dikhav o akanak irreparabilno phagerdo chaso thaj me phendem ke bisterdem te lav les. - multumesc ustisso -. Von pozdravisarde man thaj maj dur gele o drom.

Komparaciasa mure amalenca me simas tikno thaj tikno, von sas saste "developime". Ande jekh lil i daj pušlās Zizi te si man "developime" sar mirri roza phen. Numa te vorbis pe kadal buchia sas jekh tabu. Vov ignorisardas ke me zhanav sakofalo pa o trajo. Ribelle sar mindig phendem lake "Me chi sim 'terni dam' ke me sim denutivo". Thaj voj: - So phenes? Ame mindig inkras tut. Jekh ratyi sovav ande Castrangia thaj nasul hatyardem man. Me súkar súkar súkar súkar súkar. Gindiv ke sas o agor so rudyilem, rovav thaj avri avilem ando tunyariko te kerav uni dropki pee. Thaj von: "Te ushtilan pale jekhvar, le tu pe!". Shaj ke e Madonna del Tindar protektulisardas man. Me palpale gelem ando pato ande paj thaj sovav. Pala kodo

djes ando laboratorium ando Novara, e Miss Assunt-ma maj sigo dikhel man sar so si normalno. Kana e servitorka andas len sar sako ratyi kafe thaj thud kusa tostime slice, vi me dineas man.

Kapitulo oxtoto - O aviono le balvalenqo

Te nakhavav but vrama ande Novara muro trajo dichilas mange parudjilas: shaj ke me gelem te arakhav o dad Turi thaj lesa me loshasa vorbisardem bi te avel intrego palamishto. Vov phendas mange but historiiji pa pesko trajo thaj sar lesko egzisto sas varekana pharo. Pasha kado, trajisardem ande Novara sas man shajipe te zhav ande importantni evenimentura so kerdzile ando them. Maj anglal, e bare religikane funkcije, e procesije, e bolimata, e konfirmacije, numa maj but katar sa e aver e svatosko ceremonije, me excitisardem man. Pala kodo le bijav sas festime ande ratyi, me pashe mindig gelem te dikhav lenge amalenca ande khangeri ando San Nicola.

Jekh ratyi dikhlem avri jekh neve romnyi ande parne gada akomodime katar o dad. Candida sar o izdrago, dichilas sar jekh luludyi, so shukar sas! Kado sas e Carmelina khaj ansurisajlas o Filippo. Me identificisardem man sasto thaj sunosardem putarde jakha: "Kon zhanel, jekh dyes shaj te astarel vi man...".

Ande kodola vrjama sas man čudne sensacije, sas vareso nevo thaj čudno ando have, sas man prezentacije. Me simas bisterdo thaj azhukaravas te avel jekh

extraordinarno evento. Thaj ande chachipe o evento na maj palal. Karing o mizmeri o poshto maj butivar nakhlas. Jekh dyes ando shon juni ashunav lesko shrewd glaso: "Peruno, si mail". Me lem o lil, avilem anda... Domodossola! E mami skirisardas peska phenjake.

Me brunrav les abruptno zhi kana pashe phagerdem les thaj ginavav les, sas e nevimata ke me azhukaravas jekh trajo: karing o 12 september muri dej avla ande Sicilia te ingrav man te ingrav man ando nordo! Te akanak me simas terni romnyi, o avutnipe zhukarelas man thaj musaj sas te arakhel man jekh okupacia. Zhanav e reakcia savi sas te avelas, ke vov garavelas o lil ando fundo jekhe vurdonesko savo sas les jekh moro e gropingo: te zizì. buki ande holeli avile ande bolta ando Novara. Varekana vov avilo khetane e Zizì-ça thaj alarmisarde les vov phendäs: "Si vareso vaxt so tiri mami na xramosarel, vareso ka avel laça ...". Ande kado than, darav ke jekh kaver lil avilas kusa uni hintura. De fakto, jekh dives areslo, numaj baxtales bi te avel les jekh aluzia pe drom ande Sicilia. Sommar pe mande glindas tele maj sigo, chi birisardem te zhukarav o spasmodicno zhukardo te agorij pe. E buchi zhutisardas man te na gindiv thaj te nakhavav e vrama so ulavdas man katar o agorisardipe e dejako. Vash o festo e Asumpciako ano augusti sa o manusha mangle te sikaven piri elegancia thay ano laboratorij sakova dive sine but te keren, may but se obichayune: but dame mangena te sikaven o nevo vestipe. Avgusto sas dedikovano le bucharenges so shaj te shiven pesko gada.

Me manglem Zizì te kinel o tkanipen te avel pe par le amalença. Voj sas gata thaj alosardas jekh choro beige -kolorime tela kusa lole node drabarimata. O laboratorij e laboratorijako cirdas les mande thaj das jekh vorba jekhe phure buchiara te zhutij man te shuvav les. Pe o djes la partiako sas man o nevo gada sar sa e kaver.

Avile vi pindžarde save avile katar e Fantina. Jekh anda lende dikhlas muri pinzhardi skurto gada. Vov andas jekh kotor tela thaj puhls Zizì: "Tiro nevo trebal te

pakel manqe jekh xurãripen, si but la©ho!". Me lem e mesura. Me sas man ande godji jekh modelo so e Miss Assunta sas paketime pala jekh kliento. Me manglem jekh vrama te cirdel thaj te zumavav les. "Okay, o tela si jek cera pharo, lasho pe höst. Me avava krujal 20 september."

Ande kado vrama e Carmelina, jekh laboratoricno shejori, akhardasas sa lake amalen pe pesko svato, festulisardas jekh septembersko rachi ande matricaki khangeri. Sas man i permisia katar o Zizi me gelem k-i ceremonija. Maškar e gosturã sas vi jekh žuvli anθar o Domodossola savo anklisto o bi-lačo drom te del manqe: "Koncetinã, si tut e divesa ginavde anθ-i Novara. Tumari mami si te avel maj sigo te lel tut".

Pala o barvalo refreshmento gelem khere baxtalo. E divesa nakhle thaj o Tindarsko Festivalo kotar o 8 septembro areslo, kodo bersh o but lungo drom savo ushtilo ande Fiumara na dikhelas pes mange zuralo thaj bi-agor sar angluni data, dikhelas pes mange te hurav. Palal anθ-i Castrangia me informisarav e Zizi ke me ka ačhav nesave divesa e inventirime ekskùzača so o laboratorio ačhilo phandlo ži ka 12. Kodo dives sas muro ilo palpitirime. Ame chidam uni figura te las jekh susedo thaj ame zhas ande Novara. De pochte so dikhlem katar dur muri mami savi ushtyilas pasha e mule pista. Me malavav len thaj phanglem len sa e zorasa so sas man ande mure tikne vasta. O Zizi astarda te cipil "Sostar avilan jekhvareste? Gindis tu ke l'es tut dur katar o Concettina?". "Da - e dej dineas anglal - anda trin djes zhas". "Nashti, musaj te preparil o gada pe jekh fantinaski dama." Sas jekh aver ekskùza te bešes. Vov cipisardas konstantno. Me sem impasivno ke astarav o cheri jekhe vastesa. Me numaj žalav ke maj but našti te džav thaj te arakhel o dad Turi.

Pe ratyi le 14-tonge xas. O Zizi puterdæs lesqo muj numaj vaś vareso insulto karing mîrî mami: "Sa so kuražo lel les, tu na si tut ilo, ker man but dukh, me na dikhav tut maj but sar phen". Dikhlem o Micherillo e rovlimasa angluni data. Tela

lesko grofo thaj inkrel o zest sar o vurdon evidentno ke uni dropki manushikane ashile phandade. Ande kado than sas man tato sar marmo thaj chi zhavas khanchi.

E rachi so chi phandlem jakha, ezera gindura vorbinas ande godji thaj chi birisardem te azhukarav ke e ratyi te zhal. E dej sas te del ordina e taxi-eske katar jekh džentlmeno so sas anav "Cauzi if" (vojsko pantalono). Kana ushtyilam, jekh paluno touch -opre pe kartoneske valiza thaj jekh pozdravo le dadesko. Pe vrama le vurdoneski, muro dad mukhlas peski soba ande loli, le slobodo balenca, thaj shutas pe karing mure dejake punre, mangelas: "Akana me mudarava man thaj si te avel tut jekh meripe pe tyiro konscienco pe jekh trajo! Te rughiv tut, Mangav tut..

Sa o messy bal thaj o kern muj le balvalenqo, vov mardās e phuv kana maldārdās sa o universo. Miri dej haćarelas kaj i phen ćordilo thaj hasarda o šero, mangelas. Numa, vov na ćhivdas pes, vov na mukhlja pes te avel ťukar, vov sas ťukar pe leske deluzije, dikhel dur thaj aźukerelas o agor pe lesqo skripto. Kana muri dej acharelas ke muri dej sas adamantno, voj huradas ande peski soba, thaj voj phendas amenge o paluno adieu. Jekhvar amen gelam, voj irisajlam pe vulica, zhikaj ame zhas dur dikhas la te cirdel pe tele zhi khaj kerdjiol jekh cini kalo bal so konfuzijasa e kashtenca. Shajke me sas krujal lasa, sar numa le shavora zhanen te aven, numa me serav ke zhikaj me zhav dur katar lako kher protektuime katar muri dejako vast, kana dikhav ke voj sas te xasajvel anda muro dikhipes sa muro ranko jekhvarestes jekhvarestes parudem ande afekto thaj me hatyardem jekh hatyaripe pala late (atunchi zhanglem kodo zizì palal nesave shon pe vulica rovelas man sar te avilem me).

O udar le taxike puterde ande Piazza Bertolami. De katar o vudar pozdrajiv sa kudala so dikhlōm zi ko agor e themesko. Tela o drom dikhav o panorama thaj o them so skurto skurto vadas man dur katar muro dikhipes, beshlam muto sade kana o paji sas maj sigo thaj o them. De akanak me simas dur katar o Novara, definitivno! Opposite gindura mardepe ande muro gindo thaj chi birisardem te

dominulin len, atunchi vazdem kana muri dej strokisardas man te varirisaras man ke ame areslam. Atunchi zurales kamav kodo them, ke but vrama me zurales detestisardem anda kodo tristo trajo, so me ingrav. Pe e viglier stacia sas jekh bari konfuzia, but sar ame ashile ando Nordo kusa penge kartoneske valiza thaj kaver sakura.

Jekh tunno balval avilas anda paji thaj me acharav o lon so phabardas mure lila. Jekh shukar hatyaripe so me angluni data hatyardem. Ame azhukaras o treno jekh dopash chaso. Pe mande sas jekh nevo havo. Manush gilavenas e gili ande moda "Professoro, phenen lake vaj o jajo vaj e kokosh sas arakadjilo maj anglal". Savori avile palpale katar e pushimata pe kontinento. Areslem ande Messina dikhlem e vagonura pe o feriboto thaj o čudipe. Sas mashkar - septembro thaj ande kodo lole cheri opral o skurto rushed ezera shtrafo. Sa lengo aviono von sas te brodulín muro suno: po agor te boldav man te trajiv ande muri familija. Me zumavav te dikhav le Devles ando centro kodole ljumako thaj, vi te na dikhav les, naisarav les katar o fundo muro tikno duxosko. Palal bi-finalno òre gelām tele anθ-i Roma te astaras, palal aver òre azutipnasθe, o treno e Milanese, kaj sas aver paruvipen e trenosqo anθ-i Domodossola. Sas jekh suno. Pe kodo treno e dej pozdravin but manushen so pinzharelas. Sako manush pushlas katar avilas thaj kon sas e raklori lasa. Na zhanenas ke sas les jekh kaver shejori.

Me obzervisardem le landskaps: Me dikhav o paji maj baro thaj insula le chudimasa, pala kodo le plaja. Me pushlem sode sas xasardo kana areslas, zhanindoj ke o foro sas ande jekh dolina krujal le plaja. Ame areslam ande Domodossola pe raciate. O cheri sas gri, le droma vi kade dichile sar te dukaven, le manusha phirenas la decizno pasosa, so pej phuv, vi le gada sas tunyariko. Ande dadeski stacija vov azhukardas amen le tikne phralesa so dikhljem ande Sicilia duj bersh maj anglal. Chumuri si pe care. Sar zhas khere zumavav te arakhas kodo than so sigo avla muro foro. Me ginavdem e khera le kherengo numa von sas kade but ke

hasardem o thread pe mure kalkulaciji. Zurales but sas le fönster, thaj but khera pe jekhavreste. Kade uches sas, ke mure jakha ando cheri xasajle.

Me zumavdem o vurdon. Ezera puchimata gushes ande muro shero, von gele bipaciento. Tela o kurso chi birisardem te phirav jekh vorba. Atunchi khere sas man jekh kaver surpriza kana dikhlem mure phenjen, so feri anda e fotografi. Jekh kaver surpriza si e kuhinja kusa o lavabo, o krano thaj o gasosko sovjipe (ande Novara o paji khere nas kothe thaj sas ushtyado kusa kasht). Pe raciate avilas vov te dikhel e Komare Grazia kusa peski shejori Caterina. Vi le susedura kamle te pinzharen man. O dad so si maj angle ingerdas man ando kino. Jekh anda mure maj shukar vesh ande muro trajo, so sagda, zhikaj o paluno dyes. Palal me simas muro dad, angla soste kamav les sar tu kames jekh absento dad, akanak admirisardem les thaj po agor angluni data me hatyardem man protektuime sar te avilem lesko princesa. Ande skurto vrama, dichol mange te phirav opral le nuverura, me reslem ande jekh kaver punkto ando universo.

Deshto kotor - O vudar le cheresko

Maj anglal te kezdis katar o Sicilia, e dej birisardas te arakhel mange than katar o pel thaj pala duj djes voj akompanisardas man te kerav buchi. Ame las o kher detehara: Me zurales loshav anda kado neviqe.

Pe intregi vov primisardas man e terni romnyi Tilde savi kerdas man jekh baro ljubipe thaj las man vastesa, jekh shukar thaj shukar zhuvli. E Tilde phendas mange ando Milanese "Hi Bela Tusa (rogi), av, prezentisarav tuqe e shejan save keren buchi mansa: ande thaj Teresina. Si len kade but experienca, von si te sikaven tuqe te keres buchi. Te si problemura - vov si vov maj dur - na lazhav te manges". So ande jekh jakha jekhe jakheske arakhlem man ande muro nevo butyi.

Me sim aba baro thaj te lav kado parujipe ando trajo le Bela Tusa angluni data kana areslas e menstruacia. Na zhanglas but pa kodi tema, numa katar e paramichi shunde katar leske maj phure amala ande Novara, vov hachardas ke kado sas o drom so vov kerdas jekh terni romnyi. Voj hatyardas, hoj chi trubul les kodo signalo, hoj te avel romnyi: aba anda sakofalo, so sityilas, pinzharelas thaj kamelas. Na sas maj but jekh larmo thaj nakhlas e metamorfoza e luludjengi. Avilas dur thaj

pala unyi minutura nakhlas anda jekh luma kaveres. Vov arakhlas pes korkori thaj sas but gordo pe kado.

Mezijpe ke me kezdisardem te avav familiarno le neve butyasa. Pala kodo sas hasnime e bal pe bal. E kože sas čhivdine jekhe spungosa thaj po agor von čhivde pe jekh kaštesko axis kana cirdenas len katar sa e riga. Kado avilas palpale mande kana ando laboratorio ande Sicilia me cirdem tele e pozi te shuvav ando fundo le gadango. Kathe vi uni marito nashle pe le vast. Te sas jekh tikno kham, von sas shushe ande bar pe vulica, kade musaj sas te kerav jekh sentinelo pe e Persiake kuch lambura, vurdon, minko, ra-muqué. Mezij pe ke me astarav len kamav te dikhav pe matori thaj manush so nakhle. Me vi aspirisardem e exhaust gaso le mashinienge thaj zumadem te impregnisarav man kodole parfumsosa le forosko, kade nevo thaj intoxikacia pala e shejori so barilas ande purano lufto. O foro paradirisardas tala muro dikhipe thaj vi me xasardem e nocija pe vrama. Muro dad kodo phendas mange, hoj o dyes ande chasura uladas pe o dyes, zhikaj kana ande Kastrangia trajisardem feri pinzharav le khamesko set. Jekhvar kana me lav sama pala e kozhe, jekh phuri romni pe opruno etazhi avilas te inkrel man firma. Vov vorbisardas ande o tikno Piedmontezo thaj me chi hachardem jekh dock: "Savi bela fiola, katar nuda ti vegnato (kotar so aves)? Cuma ti si o ciamato (so si o anav pe tute)?" Me paruvav. – Me haćarav man muro (na haćares)?" Kana e koža sas shushi, e terni romnyi cirdas e forma pe e plaja pala e skurto vrama so dine len ordina.

Maj cerra sityardem te shuvav o friselina padding, o pasfine krujal thaj pala kodo o vurdon. Pala mure skills kezdisardem te lav e kurkeski paghetta thaj ande skurto vrama sas man shuto ando ordning kusa e marki pe pensia. Me sim maj baro. Ando laboratoriuo sas o radio: lohasa hatyardem le gilya. Pala kodo e frigoriferura na sas bare numa e terni romni posedisardas jekh glazura so sas pherdi blokura glazura so sas dino khatar jekh džentlmeno so nakhlas jekhe vagonasa ande foroske vulica. Pe mande, te piav kade fresh paji sas nevo. Jekh kašt -phagerdi ekonomikani šepo

tatolas o kher. Nas les o telefono numa kana musaj sas te akharel le klienton bishadas mange anda peski chej, gazda pe jekh byggfirma kusa but buchara. Mashkar kadala, koincidentno, dikhlem angluni data... numa kado si jekh kaver paramichi so, te si man vrama thaj kamipe, maj palal phenava tumenge.

Khere xale mishto, pe rachate gelas avri te vizitulij o forosko centrumo le barr taktosa thaj le boltca shukare vurdonenca. Savatone me gelem mura dajasa po bazari, savo okupiril jekh lačo kotor e centrosko, kana me gelem avri katar e buti karing o mizmeri. Ame kindam e tela te keras man jekh palto. Vov sas kontrolo. Me inaugurisardem les kana čhidem man ande mištmaski masa pe Krećuno. Pe skurto vrama, jekh baxtalo trajo.

Vov avilo karnavalo. Ame participisaras jekh familija paše katar o Vigliono ande Galletti Teatro. Sas jekh suno te dikhel pe e maskar kheliba mashkar e fosforescentno ljumako khelipe.

O kaver savato kana ushtyilem sas variso chores. Me rovav soske e dej na dineas man o Magnesia San Pelegrino. Jekh anda leske kuzinura katar o Martigny areslo. Lunch amenca. Pala mizmeri na ashundem, dichol, ke muri baxt agorisardas. O dad akompanisardas o kuzono ando treno, pala kodo xalam.

Kodo ratyi chi zhas avri anda promenada. O dad phendas le mamike, "Me zhav te arakhav amalen ando baro." Karing 22 chasura palpale avilas khere o Gemandendo thaj emanaciasa kusa pesko pale muj, petrifikulisardas jekh zuralo vas zhi khaj o hjilo. "Teresa, preparin jekh kamili". Kana o dad shutas pe pato, me gelem huravdo jekhe chejsa te akharav jekhe doktores 50 metri dur. Vo avilo sigo, numa mashkar o vriama murro dad sas te trailil. Ame maj palal zhanas ke e aorta sas avri shudini. Numa, na ka ovel niso te kerel, o dad nakhlas o udar le cheresko thaj huradas ko cheri. Kado sas 17 februari 1951. Ande intrego ratyi beshlem le dadeske bi defensake jakhenca le dadeske. Me shero sas, jekh migrena thaj vurdon so chi maj sas line avri anda kodi soba khaj sa e objektura kerdzile hatyarde ke e marturia anda

jekh bi-chacho meripe. Me chi mukhlem te gindiv pe muro dad thaj pe krujalno destino so sas te zhukarel man ande Domodossola, e jakha chi birisarde maj dur te zhan avri anda mure jakha ke von sas shushe zhi khaj o dinto te rovav. Ke o Del me gindisardem ande muro avri mukhipe ande sjajpeski lumia pe Strait le Messina, kaj sas vov garado? Sostar mukhlas amen? Sostar kade but deludisardas man? Soste akanak arakhlem muro dad sas lino savaxt? So si o punkto kadale tragedijako? Akanak ke o Del kathe ande Domodossola dikhelas pe diferentno, dur, nashlo, dikhelas pe kerdo anda tunyariko, nashlo thaj na-shajipe, bisterdo, jekh Del, kaske chi zhanav te patyav, vaj te ignorirav les ande le kaver dyesa. Pala e racia thaj e ratya ashilem muto kana ushtilem le jakhenca tenzo ando tunyariko pashe speranza ke kana agorisajlas o dyes sakofalo palpale avla sar maj anglal. Ande kodola xolyajle dyesa, muri familijasa pe rig le precipiaki, hatyardas, hoj o paradichomo naj than le shejange.

Jekh anda kodola ratya, ande rachate detehara tele shingerdem thaj pala jekh nasul sovo shuvav ande jekh guglo suno: « arakhlem man po paji, atunchi muro dad sikadyilas mange mure jakhenca thaj maladyuvav ande jekh celestialno nuro. Akanak lesko mui chi mai duho tai irisailo shukar. Sweetly vov smirkisardas pe mande, las muro vast, ushtyadas man thaj las te vorbij mansa. "Muro chavoro - phendas vov - so kamav te phenav tuke akanak si muro kamipe, sa o lashi..."".

Varekana gindiva pe kodo suno thaj muro paluno drom, gindiv kana o Raj akharel man, kamav te gindisarav ke kana nakhlem o vudar le cheresko, muro dad azhukerel man, uravdo sar kodo ratyi, so ingrel man te. o kino: lesa Amen si amen but butya te phenas amenge, trubul te las kodo vorbipe phanglo ande kodi tato ratyi ando february sajekh. Bi te avel o maj lasho drom, me gindiv, te kezdis muro paluno drom.

E dej ashilas ande desperacia shtar shavorenca thaj bi pensia ke o dad sas jekh sigo cobbler. Sa e shil thaj sa e dukh ande luma perde pe amari chorri familija emigrantongi.

Dur katar amari phuv, dur katar o traio, ame samas žiunga šiuvinde katar o pusto balval.

Miro dad sas te xasarel pes thaj sa pesko duxo. Kado sas kerdo jekh pusto shelo. Lesko trupo sas kontraktime sar jekh kotor kasht, vov chi mukhlas te cirdel avri thaj lesko xasardo dikhipa, ande jekh phuvako muj thaj bi ekspresijako, ashilas fixno ande intrego minuti karing jekh dur punkto, karing o grobo le Dadesko. Kado sas kerdo sar jekh fantomo invadirime katar e na-šaipe te bistrel pes. Me percipirisardem o momento kana vov ka perel thaj ka perel ande jekh desperacija bi dromengo avri. Me zumavdem te lav la, vorbisardem lasa te zumavav te khelel la. Incredibilno ke e roli sas totalno reverzime: sas e shejori so konsolisardas e dej, phendas lake paramichi te preparil la te trajij bi lako rom thaj te zhutil la te bistrel. Me, maj bari shejori, nas inke 15 bershengi.

Pala o xamasko irisajlem te kerav buti katar o pel te vazdav maj but lira. Me sem kon zumavdem te inkras e flama le nadezhoski zhuvindo. Numaj ko agor e dajako, na džanav sar, šaj e zorasa e desperacijaki, maškar jekh rovipe thaj o dujto vov čhivdas e sasti lumia pe leske čanga thaj tikno tikno vov irisajlo ko šuvdipe, čhivgja nesave čhura thaj uravdi čar..

Decimo kapitolo - La Bela Tusa.

Ando maj ando sa kodo bersh muro tikno phral nasvajlas ande nasvalipe thaj las vi vov, ke chi kontraktosardas les sar shavoro. Mezij pe ke me simas ando pato shundem muri mami phuterdas o vudar. Jekh manush sas te khelel o zanglipe. Palal kodoja aśundem o glaso e Zizi thaj o Mićerillo. Man sas brigako: angla so von chi ingerde man ande Domodossola te dikhav e daden thaj dejan thaj akanak von kerde pe zhuvindo. Von ashile karing jekh kurko, pala kodo mukhle jekh cerra desicija ke von pachanas ke me palpale avilem lensa ande Sicilia. Ando november avilas jekh Bortedako lil khatar o Black. E dej alarmirisardas, phuterdas pesko vast. Dikhlem la cipil: O Zizi anklisto o meripen le dadesqo Turi. On arakhle les mulo ando 8-to 8-to 8-to novembro. Vov sas 87 bershengo. Pala kodo bersh sas jekh kaver inke maj baro nasulipe, kana kusa e chansa e investigaciji line te mudaren e suffocia kusa jekh handlo ande vas, arakhle pe kana sas e exhumacia. O kriminaliteto sas kerdo katar jekh djuvli khetane peska phralesa, grannarenca ande landsting, te choren e pensia pe 11 000 lire. Maj palal von služisarde ande temlica 24 berš voj thaj 12 beršengi pala konkurencia.

Me zhav maj dur. Sas cine love chi birisarde te len angle ande 5 manush. E Miss Tilde das man råd jekh falsno avri shudipe te birij te registrulij pe po plaseringsförordning. Me butivar gelem te dikhav vaj si varesoski buchi, numa e nadzea sas maj cerra. Ando april '53 zhanglem ke von line pe uni sheja ande jekh fabrika. Na trubulas len, lenge dada aba sas len jekh okupacia. Pala kodo gelem ando ofiso te protestisarav: trubul te kerav maj but butyi sar kaver. Ande maj me po agor reslem ande jekh fabrika kote e elasticne band, strune pala papuče, kasete, tubularura pala elektrikane tela sas kerdine. Jekh pharo buchi kusa kurkesko shifto 6-13 thaj 13-21. Ande intervalura vi me gelem ando pel te krujal e pochin thaj te dav reliefo le dejake.

Augusti avilo. Pala e pushimata musajsas e Comare Grazia te zhal ande Sicilia te arakhel e phurenge deja. Me decidisardem te zhav vi la shejasa Caterina. Mukhlam ando treno ando Milan thaj pala kodo pala Roma, kaj areslam ratyi. Sas te azhukaras uni chasura pe o treno te shaj avel Sicilia.

Ande stancia arakhlam spuma, thaj mashkar lende jekh nano aktoro anda Novara, Salvatore Furnari, thaj jekh ketani, kasko anav chi hatyarav. Mezij pe ke e Grazia ushtyilas pe jekh banko Caterina thaj me sas akhardi te phirav. Ingerde amen k-o placo Esedra te xan mottarello. Dikhelas pe sar te kezdis te trajis opre.

Kana areslo o treno aba pherdo, e romni Grazia huradas te zhal maj dur duje sakura. O treno chi sas te ashavel pe intregoneste thaj voj perdas tele pe e reli. Me, e Caterina thaj sa e publika invocirime kana cipisardem o vechno dad sar ame cirdas

la pherdo brusing numa mirakulozno zhuvindo. Vov chi mukhlas te ingerel pe ande bolnica. Pala jekh chaso gelastar o treno. Anglal o Mezogiorno areslam k-i Turmiaki Viglier stanica kaj lăm o buso so ingărelas k-i Novara Sicilia, gostika le Zizì-esqe thaj thaj le Micherillosqe.

Von primisarde amen sar gostura le časteske. E ratyi sa le trin ande lattura, e Caterina thaj me chi phandlam jakha. E romnyi Grazia sas pherdo dukhasa. Ande kodi rachi sas jekh surpriza: uni terne manush kerde amen serenada kusa e gitara thaj e skripka, numa o papo Micherillo, irisardo, kerdas len te nashen.

E Caterinaki dej nakhlas paschi intrego vrama ando pato. Vov avilas avri numa duvar ande desh djes te zhal thaj te vizitulij e phurenge dej. Pala mizmeri gelem te rodav skolake kolega thaj le laboratoriske amala. Jekh dyes vi jekh shkolako amal dikhlom, kon avilas te cirdel man. Vov inkerdas jekh bicikleta vastesa thaj manglas les te lel man pe jekh vurdon. Atunchi jekh shejori pe bicikleta chi dikhel pe ande Novara. Sar vov řanel te prinřarel e Zizìnça, reprořisardas man: "Tu kerdās pes jekh učhi, me nič jekhvar na řaj te imaginarisarav kasave butā".

Palal so irisajlo ande Domodossola, e Mrs Grazia sas pharipe te sastiol. Pala kodo o fall line e artrozake dukha. Voj numa kurajo las, kana gelas peska familijasa pe uni festi, kothe, kaj vi me akharavas man.

Me pale kerde e buchi ande fabrika thaj ande pel, numa trubulas man neve experienciji. Jekh dives kana vizitisarde e parohija e San Gervazio thaj Protasio, o Don Giuseppe Benetti pashilas mande te puchav man nesave puchimata. Me konfidisardem leske sa mure strafo. Vov inkurajisarda man thaj phendas mange: "Aven kurkeske pala mizmeri aven pe oratorija. Othe ka arakhen o prezidento e Katolikane Akciake Miss Germaniako, save ka prezentirinen e čhaja thaj ka den tumen but lače sovli ". Me sigo arakhlem man komforto: jekh tikno skurto vrama kezdisardem te kerav amala. Me daravas kana na džanavas te vorbisarav numa pala o řutipe le Devlesko me nakhav le anglune pharimata. Me lohasa ginavav e gazeta

katar e asociacija so admiril e fundatorka Armida Barelli: shukar sas lake muro trajo maj lasho. Kana e fabrikakere turnura mukhle te me džav ko račako masa ko 7, kote so me arakhlem e Don Benetti, kova konsideringya miro duxosko direktori. Pe sundal dinemas man te beshav jekh chaso po bench lashe pressa angla e khangeri. Maj palal akharde man te avav ande ACLI Konsilo. Sa kodola angažmanura me sim importantno thaj kerdem.

E amala e fabrikakere krisisarde man bigoteme, numa me na šundem man bikomforto, kontrari me rughisardem man pala lende thaj me akharav len palpale kana maj anglal te kezdinav o turno von vorbinas e vulgaritetosa ande e sobake sobe.

Desh thaj jekhto kapitulo - Porcelano si.

Jekh bersh e sundalsko o prezidento e Njamcikane Katolikane Akciako organizirisarda jekh drom ande bregura. Sas man tikne love so birisardem te pochinav o kotor anda o drom. Ame areslam ando busso ando Goglio, pala kodo kusa o kabel-mashini po Alpe Devero thaj pala kodo pe punre ando Crampiole. Me kontemplisardem o shukaripe le plajengo pherdo luludyenca: rhododendris, ranuncoli, diveske orhidura. Blate te folden. Huts kusa kashteske taktura thaj kashtni fönster katar savenge fönster trajinas lole thaj ruzne geraniumura. Me pushlem germania kote so agorisajlo o drom. "Kana si amen nasvalipe ka ačhavas amen pala o paketo e paketosko." Karing o 13 chasura ashilam te pias o klaro paji so hural anda jekh bar karing e dolina. Palal o xabe, rudjisardam thaj gilabas, ame phirdam maj dur palal o irisaripe. Me tremuravas man loshasa: khonyik chi nakhlem kasavo shukar dyes. Khere phendem e Momina thaj dikhlem jekh anda leske smile.

Sako drom thaj pala kodo lem poshta katar o Novara Sicily: manglas te arakhel leske butyi ande Domodossola te maladzol amensa. Me simas but konfuzime numa loshav ke varikon sas ande mande. Vi jekh raklo sas anda Domodossola, ba chi kamavas kado: detehara pel jekh cicchetto thaj sagda lolo bal sas les.

E raćake meditacije sikaven o drom e konventosko, numa ande sa kodo vaxt me kamav e čhaven thaj e ideja te formirnav jekh familija. Me dav manqe o kamipen e

Devlesqo. Jekh-duj sundal ame gelam ande le oratorija le pashe themenge. O busosko drom phagerdas man, numa o kurajo nakhlas variso tikno dukh.

Pe 1-to maj 1954-to berś, o ACLI e oratorikane organizisarde jekh drom: pilgrimažo k-o sanktuariumo e Madonnaqo di Opa anθ-o dives thaj jekh mitingo e honoràbilo śerutno anθ-i Biella palal o mizmeri. Me simas jekh anda e anglune so abonisardem khetane jekhe amalesa thaj lesko amal Pierino. 2 busura pherde terne manushenca ashile. Mashkar lende jekh skurto blond so aba dikhlem varikaj. Sas vov: o butjarno ande konstrukciaki firma kote so gelem te akharav e klientonge kotar o fur. O Pierino prezentisardas la mange: vov sas lesko kuzono. Tela o dyes vov chi mukhlas man ande pesko dikhipe. Palal khere me phendem e dejake. E ratyi pala kodo ke dikhljem les tela o balkono ande soba so sas pe angluno etazhi. "Mama, mami, haj dikh: kothe si o shavo kaj me maladyilem ande Biella". Thaj voj kusa jekh dopash smile: "Tu shaj dikhes o krisi kerel tut". Pe aver ratyi, zhanglem jekhe susedosa, arakhlem les angla mande. Slowly pushlas, vaj shaj avel amenca. Me jekh cerra na sigurno ke me akceptisarav. Ame phaglam o glazura te chatas maj but thaj maj cerra. Pala o palamishto shifto ande fabrika akompanisardas man khere. Jekh ratyi kerdem les te zhal opre te prezentulij les peska dake, kon but mishto primisardas. Ande lesko slobodno vrama sas o orato. Pala kodo sas e chavora thaj e sheja separime, numa po agor le kidimasko shaj malavas amen. Ame vi line than ande ACLI-khedimata.

Me mami, vi te si ke aven anda Sicilia, kaj duj shavora so kamenas jekh kavreste chi birisarde te aven avri korkori, das amen pachape thaj ame kezdisardam jekh pachako drom. E Giuse phendas mange ke vov pinzharelas muro dad: te kidav uni love, te avel 4 shavora thaj numa o dad so kerdas buchi, sar jekh shavo vov kerdas varisoski komisia pala e finansierura ande kazarma uni pasura anda lesko kher. Unjivar andas lenge papuchi ande reparacia mure dadeske. Me aśundem lesa baxtagor.

Vov phendas mange jekh aver buti: kana 16 septembro 1950 me gelem katar e Roma te aresav e Domodossola amen maladjilam praktično. E Giuse, sar me inke akharav les, avilas pe bicikleta pala o Sunto Bersh. Jekh aventurozo drom: vov sas kezdime katar o Domodossola khetane jekhe rashajasa anda dolina so sigo pedalisardas le vurdonenca. Pashe na sas nashtig te zhas pala leste. Vov numaj ačhilo kana dikhlja nesave zelenipeske čhera te lel salata. Po mashkar perdal o Jozef gelas korkori. Strada kerel jekh vulicako bikinari kusa jekh phurani bicikleta pherdi gallowura te biknel pe. Von kerde jekh firma zhi khaj e Roma.

Augusti avilo. E fabrika phandadas pe pushimata thaj decidisardas te zhal thaj te arakhel muri rosa phenj so sas ande kolin pe Lake Mergozzo pala jekh konvalecencia. Me pushlem le nunnen save inkrenas o kher te ashaven man pe uni djes. Me numaj phendem kadi ideja e Giuseske. Ando kher sas vi kaver sheja pe vacacia. Mashkar lende si o shukar nevo nevo. Pe 15-to 15-to berś, o festo le Sumpciako, te praktikuil ke vov akharda amen ande peski soba palal e misa. Vov pherdas o muj le diferentni kremengo, maskara thaj ruzhura: ame dikhas ke sam wax statui. Pala o luncho, e nunkaski dej skirindas opre e unuka: chi sas jekh coincidenso, ke kade kheldas amen.

Pala mizmeri dikhindoj o paji katar o vudar dikhlem e Giuse. Na kamlem te sikavav man kodole porcelanosko muj. Dikhindoj man ando vudar pashe chi pinzhardas man. Me manglem jertipe te phenav ke sas jekh experimento thaj vi e kaver sheja sas transformovani. Pala mizmeri khere ingerdas amenca ando kher. Karing e ratyi vov pozdravil man: "Dikh amen maj sigo, ande Domodossola, numa jekh čisto thaj freshno muj sar maj anglal".

Duj -flugime kapitulo - Violette

Pala e duj kurke ande pushimata line opre e fabrikaki buchi ande turno katar 13 zhi khaj 21 chasura. dikh les. Pe 21 chasura kheldas e sirena thaj muro jilo las te marel zurales. O folderi shtamposardas, po avripipe le vudaresko ando semi -darkness jekh bicikleta. Sas vov: vov areslo te malavel man, skurto dikhel pe mande ando muj thaj phendas: "Ade mange si drago tut". Vov kerdas man te bešav pe bicikletako šuruv thaj te akompanisarav man khere. Ame parudam jekh sigo lasho ratyiako pozdravo. Kado sas repeticia pashe sako djes. Pe sundal pala mizmeri sas varisosko bicikletako promenada ande pasha thema. Jekh dyes vov ingerdas man khere te prezentulin man le dadeske thaj le mamike, duj phenjenge thaj jekhe phraleske. Maj cerra po tikno vov vi introducisardas man le dadeske thaj le kuzinenca sar jekh amala.

Muro mami kana dikhlas amen katar o balkono kerdas amen te zhas opre khere. Mezijpe ke voj cirdas pe kodo shavo, me zurales bidecidisardem. Pe 8 Decembro, o dives e Immakulaqo Koncepaciaqo, muro anav, o kloba. Vov sas o floristo, savo dineas man jekh buketo lole karnaciengo. "Mama, e Giuza bishadas mange e mangimata!". Savi desicija si te putrel e nota: na sas vov, numa jekh 14 -o -oxto rakloro maladjilas e chansasa. Sas ramome "Me kamav tut" e signaturasa. Shajke vov gindisardas ke me sim lesko kolega.

Pe krechunoski rachi sikadzilas pe kusa jekh bari kolorime vaza pherdi chokoladura thaj jekh pozdravoski karta. Me dav les tajsja thaj gelem khetane e mashkarune ratyasa. Kana irisajlo khere vov phendas mange: "Ando paluno drom trubul te zhav mure familijasa te xas luncho e rodlarnenca. Dikhas pale ando Santo Stefano". Pe 26-to bersh phendem mure mamike "chi maj zhav avri kodole shavoresa, me dav palpale e vaza, chi kamav te angazhirinav man". Thaj voj kusa jekh zurali dikhipe: "Tu san loli, shaj keres kado te na xas aba chokoladura".

Ande le avutne djesa avilas e Gius sar so si obichaj te ingrel man ande buchi. Ande o strejko drom pe punre vaj pe bicikletako rodljipe me pashe chi adresisarav e vorba. O angluno anda o bersh 1955 me gelem ande misa. Vov sas vi kothe thaj po agor vov akompanisardas man khere. Pe vudar phendas mange, "Tu shaj zhanes so si tut ande godji te mukhes man te dukhavav man kade?", Thaj vov nashlas jekh asva. Thaj o drop pherdas e vaza thaj kerdas les jekh smile. Vov dineas man jekh pelvis thaj phendas: "Kado pala mizmeri zhav maj dur te aresav ando Vespers po Monte Calvario. Jekh filmo si te avel skrinime pala e Vespers ando ACLI klubbo". Me primisardem thaj pozdravin jekh kavreste. Me raportulisardem les khere thaj muri mami phendas loshake: "Jekh lashio shavo sar kado chi arakhela les maj but".

Pe 14 chasura zhas pala o Kalvario pasha e muleski pista kusa e kapeli le Via Crucis. Jekhvar ando sanktuariumo gilabas le Vespers thaj pala o baxt gelam ando klubbo. Nane sebepi o titulo e filmesko, numa sine but bori, odoleske me propozingjem te irinav man ko foro ko Cinema Catena, kote so shaj te iram ko jekh pošukar film, so ka ovola "Violette".

Ando april, pasha e Vigezzo Dolina kusa o treno thaj o Centovalli, ame gelam peska dadesa thaj dejasa pe festivalo le flotonge ando Locarno. Ame maladjilam le Giusesa, kon prezentulisardas man sar "shejori". Vov shutas pesko vast ande pesko vas thaj las 10 shvedoske franki anda pesko portofolio, vov das len khaj e Gius thaj

phendas "lashe, kana si te ansuris tut?". Ame dikhas jekh pe kaver ande muj, chi vorbisardam pa kado.

Ande palune djesa kezdisardam te kultivisaras o gindo le svatosko. Ame vi vorbisardam pa kado khere. E mami loshal numa ande sa kodi vrama sas maj cera finansovo shajimata. Maj cerra po tikno ame kindam uni lila thaj line. Ame na sas amen specialni trubujimata. Ame gelam te rodas jekh tikno thaj modesto apartamento. Ame arakhlam les ando purano distrikto Motta thaj dikhas pe svatosko djes: mizmeri 19 september. Me gelem e mamijasa ko Panzarasa-butiko te sikavav e dantela vash e svatosko gada thaj andam la ko dama Tilde Pellicciaia, kova sajekh lav sine man te pakerav les e afekcijasa.

Ande forosko kher pala le bijaveske publikacije musaj sas te skirin muri mami ke me inke simas minoriteto. Vi le Giusoske dada thaj deja sas baxtale. Ande parohija Monsignor Pellanda phendas amenge shukar vorbi so si inkurajime: "Sajekh te inkren modesto sa kade but patyape te maladyon e losshasa thaj le dukhasa so o trajo rezerviril. Me kerav te arakhes o lole pashe pasha o nave".

Sas te preparirinel pes e lista e rodlarengi thaj e amalengi savenge te del pes e favorura sar jekh običaj. But tikne gosti. E Giuseskiri dej phendas "duj bersh ande familija". E Tira Tira areslam 35 manush. Le marturia si alosarde: O Karmelo Di Gius thaj pala mande Pierino, o arxitekto anda amaro kidipe. Jekh kurko angla o svato, o mursh oratorio kusa o Don Giuseppe Bricca sherutno pe jekh partia. O majstro Furiga pikturisardas jekh patreto pe pozdravura pe tabla thaj kerdas jekh pergamento kusa e lista pe amala. Sas vi jekh mesalya pherdo pasta thaj pipe. Ande oratorija chi sas khonyik kasavi partia. O Kolegiato le Sfintosko Gervasio thaj Protasio sas ande renovaciaki faza thaj o trotoari sas pherdo rush thaj barra, numa uni kamle zhuvlia kerde lenge maj but te shuden les ande čast le Joseph thaj Koncetta.

Ko 16 septembro, o Zizì thaj o Micherillo aresle, aresle sosqe o Concettina sas te ansuril pes thaj vov trebulas te ačhel la k-o altari, te lel o than e dadesqo savo sas zilo.

Ande kado vrama aresle uni darura: jekh kafe-maker, jekh kafesko grinder, rosio-glasura, platni thaj cutlery servisura katar e rodlarne thaj amala so line o svatosko favòro, jekh kuhinjaki bateria katar o Pierino thaj uncle. E džuvlja katolikani akcia dine amen jekh patreto sar niplo e Sveti Familijasa, o asistento Don Benetti jekh shukar zeleno luludjarno vazo e sumnakune dekoracienca.

E ratyi le eveski sas lungo. Me gindisardem pe mami savi ashilas kusa trin shavora inke terne thaj kusa cine resursura. "Si tut tikno patjavipe, e shkola e oratoresko na sikavela tut kaj ando trajò sajekh si providencia?", me phendem mange. Pe luni 19-to ushtyilem pe efa. E gazhi Tilde aresli e dantelake gadasa. Vov urav thaj thodas man o perde so kinedem ando Milan. Pe 9 bersh areslas o taxi te ingrel man ande khangeri. Me simas konfuzime, arakhlem jekh maripe manusha so obzervirisarde man. E Giuse sas aba po altari so zukardas man kusa o mazzolino anda orange blossom, akompanime katar leski phen Rosa ke e dej e Olimpia avla zurales excitime pala o angluno shavo so ansurisajlas. Me reslem lesa akompanime katar lesko papo Micherillo pe o lole nakhlo.

E masa kezdisardas. O Monsignor Pellanda sas vi excitime. Me arakhav jekh bi-pobedipesko homilija, o baxtagor le ringosko, o lav le loyalitetosko ande sasto trajò thaj, po agor le ceremonijako, le signatura. Pe e avri e Pierinesko dad, savi vi voj kerdas muri chej ande kodo momento, thodas o badge pe džuvlja katar e katolikane akcija pe muro šero.

Kapitulo trinto - Nevo trajo.

Pala e slava ande khangeri, vov gelo pala o freshment ando Grandazzi bar ande perdal o Celtellzo. Mashkar jekh chumi thaj o dujto e gostengo amen lijam o aperitivo nesave pizzasa thaj pastesa. Shukaripe thaj jekh specialno chumi e in -lago Olimpia thaj Armando so gele kusa e mami te len e valiza, pala kodo te nashen khaj e stancia te len o 12 thaj jekh kvartalosko treno pe med.

E mami rovelas ando Dirotto. Ame andre gelam ando kupe. O personalo phendas avri o avri shudipe kusa o pistolo zhi pun e Giuse thaj me ingerdas amen katar o fönstro pala o paluno adieu. E aventura amare trajoski kezdisardas.

Aresindoj ande Florence ame phirdam karing o hotelo so sikavelas e Mrs Tilde, o furi. Pe luxus-intrego sas amen jekh muzika, pala kodo o butler las amen ande soba po trito etazhi. Amenge sakofalo sas nevo, vi sovas ande jekh dujto pato.

Pe angluno dives kana vizitisardeam o foro, o dujto amen gelam ko Michelangelo placo kote so shaj te admirisaras sa e Florence. Ame las jekh fotografia: Gius-esko kamera kusa jekh rola shaj te lel ohto kale thaj parne fotografiji.

O trinto dive dzangljipe va i Roma. O hotelo sas maj modesto ke e love shute pe jekh rig kusa sakrifisura musaj sas te aven dosta. Ame ashilam jekh-duj dyes te vizitisaras le shtar basilicas so e Giuse dikhlas ando Sunto Bersh thaj e Trevi-fontana. Amen vi irisajlam ko Fontana dell'Essra, odova kotar e pindzardi rači kotar o '53 kana e Grazia sine peli telal o treno.

Avilas e vrama te zhal ande Sicilia. Pala jekh lungo drom o treno areslo ande Calabria thaj po agor anda Villa San Giovanni dikas Sicilia. O Giuseppe resljarel odola momentia: o treno so sine čhivdo ko Ferry-Boat, e Madonnina ko opruno than ko ulavipe e portosko e Messinako.

Pe stancia sas te zhukarel pe o kapo Carmelo phral e dejasa peska romnyasa e Gaetana thaj leske sheja Rosetta thaj Antonietta.

Von primisarde amen sar duj princura. Nakhleam duj divesa kana vizitisaras e Messina: o časo e Duomosko savo dikhlōm sar čavorro, i Madonna di Montalto thaj aver but súkar plakatã.

Sas numa jekh dosh ande kodo kher: po habesko vrama, papo thaj kuzinura urade opre thaj ando than te beshas pasha e mesalya phendas: "Te zhas te phiras pasha o paji". Me thaj o Giuso thaj me resignisardem man ande jekh languoro. Karing 11 chasura palpale avilas khere thaj leski dej las te khelel. Jekh ratyi vov shutas le sniils ande sos kusa o shelo, numa kodo so si importantno si afekcia, na le habitura.

Pe trito dives von akompanirin amen ko treno thaj nesave rovli. Pe Turmijaki viglier stacija sas o Uncle Micherillo kusa o taxi-chaforo te resel e Novara. O Zizi, e Maricia thaj e Maricia thaj i Peppina ačhen amen anθ-o them. Chaches dikhelas pe kodo, hoj o Prìncipi anda Domodossola areslas.

Po kaver dyes gelam ande Badiecchia te rakhas le paternalno bajo Concetta thaj papo, pheja thaj phral le dadeske. Ande placo e phuresko tobakostosa, but bešutne kotar o kher kidine pes save pinzarde man sar čavo thaj arakhlãs pes palpale e avere manušen: "O konceptiripe avilo pe lako rom!"

Chumuri, vas, ruze fața. Dikhelas pes mange jekh suno. Exaktno panch bersh nakhle de sar me mukhlem o them.

Duj djes pala kodo kerdam amen kusa o taxi-chaforo "Cauzi I Lupu" ande Taormina. Pe mismeri ingerdas amen ando restoranto, kaj amen sas sluzhime parne

vastenca. Me thaj e Giuse dikhas amen jekh avresa ande muj te phenas: "Ka aven e love dosta amenge?". Vizitirime Taormina thaj pala kodo Castelmola tela jekh baro paji, karing o ratyi irisajlam ande Novara, skurto numa sasti.

Pe kaver djes sas aba vrama te boldel pe palpale ande Domodossola. E angazmanura katar o nevo trajo zhukaren amen.

Shtarto kapitulo - Amare anglune gnido

Vi te sas aba te lel pe o drom ando Domodossola ando 1950-to thaj '53, sas sar te avilem angluni data: me gelem te malavav jekh nevo trajo duje.

Jekhvar kana o trenosko bordo pe Ferry-Boat areslam pe terasa te dikhas e Madonna del sar Porto thaj Sicilia maj sigo.

Sas amen jekh larmo palpale ande vagonura, beshas pe kashteske bankura. Atunchi na sas bun.

Jekhvar ande ratyi kezdisardam te keras e nunkasa ande dangling. Sako data opre ushtyilam te dikhas avri pa o fönstro. Ande importantni stanici, o partikulo phendas zurales o anav le forosko. Ande Napoli pe trotoari sas o "guaglioni" so bikindas pizza. Smurly kerde von love maj anglal khatar e resande, pala kodo o treno gelotar thaj von ashile love thaj pizza lenge.

Gradualno amen pashilam karing o Milan. Pe treno ando Domodossola me hatyardem ke e emocija nakhlas e angluni data 5 bersh maj anglal: Lake Maggiore, le Ossola-ske thana, le kashteske taktura. Kado razo khetanes kusa muro rom Giuse. Karing o mizmeri areslam ande destinacija.

Othe sas e Mamina thaj o dad e Giuse Armandosko azukerelas amen. Sas jekh partia: te shaj kerenas le zhanglimata te khelen.

Jekh sigo luncho katar e Maj Olimpia thaj pala kodo ande amaro nevo gnido ando Motta-distrikto te soves. Pala kodo djes kezdisardem muri buchi ande fabrika thaj o Giuseppe palpale pe byggplats.

O gindo gelo ande mami pala muro non -suporto, numa muro duxosko direktoro o Don Benetti inkurajisardas man te rudyisarav, te sigurinav ke but manusha kamen len. Varekana o Giuse thaj i Giuse gelam te lundjardas lesko kher, thaj voj losshalas.

Ande kado vaxt, jekh anda mure phenja arakhlas butyi, kontribuindoj jekhe neve suportosa pala e familija.

Jekh skurto vrama pala kodo phendam ande Mamina, khaj e mami Olimpia thaj o dad Armando so avna dada thaj deja ando juli.

Me kezdisardem te acharav nasvale nasvalimata numa e buchi khaj bushol. Atunchi le butyara nas protektuime sar akanak. Giuse sine shay te arakhel yekh may shukar buti kotar o avruno konstrukciako than: yekh fabrika kotar o tikne artiklya sar so si spina vash bareli, instrumentya vash te putaren o skein e vunesko thay vi o "panelya" (kashtune top). Ando panshto shon las pe e turné ande butikura te rodel o rollator pe futurako nevo bijando. E shrdipe vazdas pe sar e intragi thaj musajsas te las decizia te paruvas o kher.

Pala kodo na sas agenciji, gelam te pushas kathe thaj kothe. E providencia kerdas amen te arakhas jekh apartamento pe dujto etazha ande jekh kher andre perdal o Scapccino, pashe pasha o pelno laboratorio.

Ande jekh skurto vrama organizisaras o movimento. Ame chi maj samas ando forosko centro, numa na dur, maj pashe karing muri butyi.

O shonsko hyra sas 8 000 lire, ferik ke amaro chorri pochin sas, ale o apartamento sas lashio thaj ljumako. Ande korto shaj vi te avel amen jekh parno kvadratmetri phuv kaj te kultivisaras aromatikane zelenimata thaj luludja, muro kamipe.

Primindoj e chave so amen čistisaras e sobe thaj uravas amen ande ljubav e fönster kusa shukar tenda kusa Mantua thaj dantelake perde ande kuhinja. Pala o paso, o trajo inkrel pe normalno. Me stomay kerdzilas maj evidentno. Jekh dives jekh kolega puchla man kana ka avav khere pala e maj bari vrama thaj phendas mange te zhav ando ginekologo. So me lem o termino privatno. O doktori skurto vrama cirdas man ke zurales but vrama zukardas: "Chi biris te keres buchi pala o shovto

shon thaj tu san aba po eftato avgo: tu rizikulis". Pala kodo djes dinemas o dokumento ando ofiso thaj o buchiari vi phendas ke me sim naivno.

Ande kado vrama, me preparisardem o treno te kerav buti te trikol golfini, kamize, papuchi thaj peleni so sas line katar e purane lila so dine man e mami.

Ame vi gelam te kinas o rollator, so me kerdem e lila broderime katar mande neutralno kolorura, bi te zhanav te si mursh vaj zhuvli. Pala kodo pe raciate 2 juli phagerdas e paji thaj kusa e valiza gata shuvas avri pe bolnica. O ginekologo savo sas man vizita phendas le Giuseske ke vov shaj te zhal khere. E buchi sas akanak las pe thaj trobujas karing 20 chasura. Pala kodo dyes palpale avilas ande dejaki rig, zhikaj me inke zhukaravas ande livnings soba.

Pe jekh cerra punkto jekh rakloro arakhadzilas thaj e sjuksköterska gelas te komunikulij kado le dadesa le neve bijande, khaj pashe acharel pe nasul anda e emocia. Pala jekh chaso shaj las te lel amaro angluno shavoro, so o Armando si lesko papo. Palal nesave òre, sas vi informisarde e dada thaj e deja. Dikhelas pe sar o angluno shavoro anda intrego luma.

Kapitulo panzhvardeshto - Ame naisaras le Devleske...

E sjuksköterskor ando maternitetosko departemento pala uni chasura anda bijandipe andas man ande soba kado zvjero mas thaj kokala. Von atakuisarde les mande. Aver sar e pezzake luludja savi sas la pakiv Zizì sar jekh ©havorro.

O bolnicako beshipe sas atunchi jekh kurko. Angla soste irisaras khere zhas ande bolnicaki khangeri pala e "purifikacia", jekh baxt katar o rashaj.

Ande ward sakofalo sas gata te zhav khere, numa kezdisardas te boldel muro shero. E barnitori zumadas e febra: 39. Me thaj muri luludyi musajsas te ashavas inke duj dyes. Pala kodo 12 sas pashe te sastiol amen khere. Sunday 15 O Armando sas ingerdo khaj o nevo rollator ando bolimasko fonto kusa o dad Giuseppe, o amala e Mariucia Madrina thaj o godfatma basilio amala le oratoresko. Na sine man o baht te džav ko evento soske o phure sovetirinena o supersticia te bešen khere. Me sem sasti te preparinav jekh tikno fresh.

O trajo pe trin sas diferentno numa me lem kado dosta mishto. Me sas man but thud, o chavoro barilo thaj ingerdas les sako kurko ando chavorengo centro pe kontrola.

Ferik ke e fabrikaki buchi vazdas pe po agor le duj shon. Atunchi na sas shkolaki shkola. E deja sas te len sama pala leste jekh kurko sako.

Kana kerdem e runda e šov Giusesko, anglal te džav te kerav buti vov bandažirinela les thaj ingerda les ko lesko than. Ande kodo bikonsciento kado shavoro nakhlas thaj me rovav lesa.

Ferik ke chi birisardem te mukhav e buchi. Pale, le patyaimasa, ame zhas maj dur o trin - drom: le anglune bebeske xabe, le anglune pasura sas shukar butya. O angluno djes pala asylo Gius po agor araklas jekh maj lashi buchi. Jekh-duj bersh

kerdas o janitor ande grundskolor, anda kodo sas akhardo ande Komuna te ocupil jekh than konciliaciako.

Kade sas kerdo jekh glimпсо te mukhel e buchi ande fabrika thaj te dedikulij man le chavoreske so zhukarel te del les jekh tikno phral. Pe 17-to Avgusto 1962-to berš sas amen šajdipe te bijandisaras amare dujto čhave. O Luciano sas klaro katar e koža kusa blond bal, o kontrasto khaj o Armando. Jekh paramicha. Sunday 26 sas boldo e Dad Giuse, e devlikani Cousin Mariuccia thaj o devlikano Antonio phral le Giuisko. Vi kadi vrama musaj sas te beshav khere. Pala e dejaki perioda mukhlem e buchi te dedicirina man e duje shukar chavorenge.

Pe 1 oktober 1962 Armando e lole prokurosa thaj e folderosa pe skeleto kezdisardas o angluno elementarno. Ame dinemas les jekh-duj luludya karing o sikavno Leopardi.

Ande sa kodo periodo, o sherutno ando Domodossola akhardas o Giuso thaj das les than pe dujto etazha ande forosko kher, kon ashilas slobodo kana o komunalno mesazhero gelo ande pensia. Palal nesave divesa organizisaras o drom. Ande centro sas amen sa e komforto. Pe ratyi, o baro vudar phandadas, ame samas le foroske raj. Ame shaj komfortablno te zhas pe eventura katar o balkono le sherutnesko ofisosko. Katar amare fönster dikhas jek kotor anda o marketo katar e centrano tradicia.

Ande kado vrama las o Luciano pesko angluno paso: vov kerdzilas o maskoto le bucharenge ande komuna.

Te krujal o Giususa kamlem te inventulin jekh buchi. Me kezdisardem te uravav e fönster, e krevetura thaj e kushni pala amala. O glaso si cirdo thaj kade kerdem man "dam e perde". Giuseppe ande lesko slobodno vrama sitcilas te kerel o montazha pe o vurdon thaj te naisaras le Devleske ke shaj hasnisaras jekh maj komforto trajo.

Pe 1 oktober ando 1968-to berš o Luciano astarda vi e škola e sikavnesa e Luisa Cerri.

E vrama nakhlas sigo. Ando milaj gelam ame pe pushimata krujal e Italia kusa o camping tenda. Unjivar le Siciliake ande muro foro.

Ando juli 1973 sas amen kampingo ando Val d'Aosta thaj las te avel amen e anglune symptomura pe nasvalipe. Pe 16 februari '74 leski cini phej e Daniela areklas ando Armando pashe deshushtar bershengo thaj o Luciano deshushtar. Kado sas e karnavaloski perioda thaj e manush so dikle o rosa luko pe forosko vudar ghindonas ke kado sas jekh kheljipe. O rashaj pa e parohiako rashaj das amen te slavissaras o Baptism pe Patradzi, e Madrina O amala Gianna thaj o Del o papo line o Benito.

Lasharen e supersticie, akava drom vi me lav kotor ano evento pe ratyako dive 13. Aprili. Pala kodo djes po oratorija sas jekh shel akharde pe freshment.

I Daniela vi barili thaj akana sam phure. Amare trin have dende amen 7 unuko: Stefano, Virginia, Greta, Lorenzo, Rebeka, Letizia thaj Matteo.

E paramiči si agorisardi. Pe 19 septembro 2015 e Giuse thaj me festujisardem 60 bersh khetane.

Ame naisissaras le Devleske, e Madonna ai sa kodola kai kamenas amen.

O Maglio Maglio Mazza, biandilo ande Novara di Sicilia 18-to aprilo 1936. bersh 1936.

Indexo

1. O kher palpatut
2. Avral e lumja
3. Game pe pesko
4. Oil, paj thaj nasul jakha
5. Le uxri
6. Vossia jertil man (o lumija le cherhajengo)
7. E Emilia
8. O aviono le balvalenqo
9. O vudar le cheresko
10. La Bela Tusa
11. Porcelan
12. Violeto
13. Nevo trajo
14. Amare anglune gnisura
15. Ame naisaras le Devleske...

